

AVONDGEBED

MEGILAT ECHA - KLAAGLIEDEREN

KINOT - TREURDICHTEN VOOR DE AVOND VAN TISJA BEAV

תפילת ערבית
מגלת איכה
וסדר הקינות לערב תשעה באב

Avondgebed

Megilat Echa - Klaagliederen

Kinot - Treurdichten
voor de avond van Tisja Beav

In een geheel nieuw tekstontwerp, en met een gemoderniseerde vertaling

Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap

Amsterdam

2014 - 5774

Gebeden voor de avond van Tisja Beav

Avondgebed

Oorspronkelijke vertaling: I. Dasberg, 1975

Megilat Echa - Klaagliederen

Kinot - Treurdichten voor de avond van Tisja Beav

Oorspronkelijke vertaling: G.I. Polak en M.L. van Ameringen, 1868

Modernisering vertaling, en redactie

Ruben Vis

Advies

Rabbijn R. Evers

Tekstontwerp en productie

Fré Dusseljee

Uitgever

Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap

2014 - 5774

www.NIK.nl

Inhoud

Voorwoord	5
Inleiding	6
Orde van de dag	8
Avondgebed	10
Amida	15
Megilat Echa - Klaagliederen hoofdstuk 1	20
Megilat Echa - Klaagliederen hoofdstuk 2	22
Megilat Echa - Klaagliederen hoofdstuk 3	24
Megilat Echa - Klaagliederen hoofdstuk 4	27
Megilat Echa - Klaagliederen hoofdstuk 5	29
Kinot - treurgedichten	
Zechor	30
Tisateer lealem	31
Beleel ze	33
Az bachata'enoë	34
Zichroe na (Sjoa)	36
Terachem Tsion	37
Ve'atta kadosj	38
Alenoë	39
Kaddiesj jatom	40

Voorwoord

De negende dag van de maand Av is de dag waarop het Joodse volk de verwoesting herdenkt van de tempel in Jeroesjalajim; van de daarop volgende verbanningen; en van de vervolgingen sindsdien.

De inhoud van de dag, de sfeer en de gebeden; ze staan vast. De bezoekers zitten op de vloer in de schaars verlichte sjoel waaruit het parochet en de kleden zijn verwijderd. Zij uiten hun gebeden op jammerende toon. Deze en alle andere elementen van rouw op Tisja Beav, zijn uitingen van ononderbroken nationaal bewustzijn en van ongebroken religieuze toewijding. 'Zo wordt de vastendag van Av, de meest rampzalige dag die wij kennen, over de hele wereld beleefd en herdacht', aldus G.I. Polak en M.L. van Ameringen. Zij waren de vertalers van Megilat Echa en de Kinot, de Klaagliederen en de treurgedichten die op Tisja Beav worden gelezen.

"Wanneer er een ladder van rampen bestaat, dan mag men zonder overdrijving zeggen dat Israel de hoogste sport bereikt heeft". Een citaat afkomstig van dezelfde beide auteurs. Handelend over het initiële leed van de verwoesting van de Tempel, dat de Jood heeft begeleid op zijn weg door de geschiedenis. Een pad langs markeringsmomenten van de meest vreselijke gebeurtenissen. Waarna Israel zich opnieuw en elders wist op te richten. Maar ook steeds weer op deze rouwdag nieuwe herinneringen aan verschrikkelijke gebeurtenissen toe moest voegen.

Tisja Beav is daarmee een dag die de dieptepunten in de tijdlijn van de Joodse geschiedenis met elkaar verbindt en tegelijkertijd bij ons het besef kweekt in welke geschiedenis wij staan. In welke voetsporen wij treden. Op Tisja Beav gaan wij het pad terug dat door die aanwijsbare voetsporen is gevormd. Een langeafstandspad zoals geen enkel ander volk aan kan wijzen. Ieder land en ieder volk heeft zijn nationale dag van rouw. Maar voor welk van hen geldt een vaste datum die al tweeduizend jaar wordt aangehouden?

Het werk van de hebraïst Polak en NIK-secretaris Van Ameringen dateert van 1868 en werd in 2001 – voor het eerst – opnieuw uitgegeven door *Samech boeken* in Amsterdam. Maar die editie is uitverkocht. Wij hebben, op verzoek van verschillende Joodse Gemeenten en sjoels, besloten een nieuwe uitgave het licht te doen zien. De Hebreeuwse teksten en hun vertaling uit 1868 zijn aangehouden. De vertaling is naar moderner Nederlands omgezet, en op een enkele plaats - gebaseerd op andere vertalingen - gewijzigd en het geheel is volledig nieuw opgemaakt. Sjoels die niet alleen een avonddienst houden maar ook een ochtenddienst, maken dan ieder een eigen selectie van de vele Kinot. Daarom is alleen een editie voor de avonddienst gemaakt. Daarin wordt Echa (Klaagliederen) gelezen, gevolgd door enkele Kinot (treurgedichten); en met als laatste een Kina vanwege de Sjoa.

Het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap bestaat dit jaar 200 jaar. Onze jubileumactiviteiten zijn vooral vernieuwend en op de toekomst gericht. Daar lijkt een heruitgave van een boek uit 1868 dat handelt over gebeurtenissen van tot meer dan tweeduizend jaar geleden niet aan te voldoen. Toch past deze publicatie in het 'jubileum-beleid'. Het NIK is sinds de Sjoa uitgever van Joodse boeken geweest; met meer dan 50 verschillende titels in totaal. Nu, in ons 'bicentenniaal' jaar, is het NIK de eerste die voor het Nederlands taalgebied een Joods boek op digitale wijze publiceert. De vastendag van Tisja Beav kan nooit op sjabbat vallen. Is het 9 Av op sjabbat dan begint de vastendag na sjabbat, dus op zaterdagavond. De sjoeldienst is ruim na nacht.

Het gebruik wordt beschreven dat men het Kinot-boek na Tisja Beav in sjoel laat liggen. Dit als uiting van hoop het boek volgend jaar niet meer nodig te hebben. Een dergelijk gebruik is niet te verenigen met deze digitale editie. Wel staat hier tegenover dat digitaal de tekst te vergroten is en – ondanks de hoop op beëindiging van het gebruik – slijt deze editie niet zoals bij een boek. Daarnaast, mocht de lezer onvolkomenheden in deze digitale editie aantreffen, [laat het weten via info@nik.nl](mailto:info@nik.nl). Ze zijn vrij gemakkelijk te corrigeren.

Moge de trouwe liefde van de Eeuwige oneindig zijn, Zijn barmhartigheid nooit ophouden (naar Echa 3:22).

Tammoez 5774 - juni 2014

De Permanente Commissie tot de Algemene Zaken van het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap

DE VASTENDAG VAN AV

Wanneer deze dag ieder jaar weer naderbij komt, voelt iedere Jood zich in zijn hart zeer bedroefd. Thuis is er geen blijdschap, geen glimlach komt op het gezicht. Het is alsof iedereen de nadering voelt van een bange, angstige en smartelijke tijd. Aan de 9e Av kleeft bloed in de hele geschiedenis van het Jodendom en de droevige stemming is daarom zeker terecht. Allereerst een korte schets van de historische gebeurtenissen die met deze dag zijn verbonden.

Toen Israël, onder leiding van Mosjé Rabbenoe (Mozes), ongeveer twee jaar na de uittocht uit Egypte (A.M. 2448), zich in de woestijn bevond, probeerde het door het sturen van enkele vertrouwelingen naar het beloofde land informatie over het land te verzamelen. Nadat de afgevaardigden, na een afwezigheid van veertig dagen weer terug waren en verslag hadden uitgebracht, sloeg de angst de Israëlieten om het hart. Zij hoorden vooral de moeilijkheden die met het veroveren van het land gepaard gingen. Ondanks het feit dat zij hadden ervaren dat de Almachtige hen in de voorgaande jaren had geholpen en beschermd, bleven zij doof voor de stem van twee van de verspieders, die wel positief waren over de kansen het land te veroveren, in het vertrouwen op de bijstand van de Allerhoogste.

Toen er zelfs stemmen opgingen om maar terug te gaan naar het land van de slavernij, toen was het klaar: het volk moest veertig jaar in de woestijn zwerven en dolen, totdat de volwassenen die uit Egypte waren vertrokken, zouden zijn gestorven. De twee mannen die wel standvastig in het vertrouwen op de Allerhoogste waren geweest, werden van de straf uitgezonderd.

Dit was de eerste keer dat de negende Av, de datum van de terugkomst van de verspieders, zich onderscheidde, een begin van een lange reeks van gebeurtenissen die in de loop van vele eeuwen op die zelfde dag plaatsvonden.

Ongeveer tien eeuwen later (A.M. 3338), was het opnieuw op de negende Av dat de eerste Tempel die door Salomo was gebouwd, na een bestaan van ruim 400 jaar in vlammen opging. Onze voorouders, van alles beroofd en ten prooi aan diepe ellende, gemarteld, mishandeld, verminkt en gekrenkt, werden in ballingschap naar Babylonië gedreven. Na een beproeving en loutering van zeventig jaar verleende Cyrus, door de Genadige hiertoe bewogen, toestemming aan het Joodse volk – dat wat er nog van over was – om terug te keren naar het land van de voorvaders. Gedurende al deze tijd was het land woest en verlaten geweest, nu mocht men de grond weer bebouwen, de steden weer opbouwen. En zo verrees opnieuw ook de Tempel, nadat tal van moeilijkheden en tegenspoed waren overwonnen.

Omstreeks vijf eeuwen later (A.M. 3828), viel op de treurdag van Av voor de tweede keer de prachtige Tempel. Hij was 80 jaar daarvoor door koning Herodes met veel kosten hersteld en uitgebreid, nu viel deze ten prooi aan de vlammen, na een langdurige en bloedige oorlog met het Romeinse Rijk. Meer dan een miljoen Joden lieten in deze oorlog het leven. De overlevenden werden voor een deel als slaven verkocht, een ander deel werd over de aarde verspreid. De stad Tsion werd met de grond gelijk gemaakt.

Ruim 50 jaar later vond op de negende Av de verovering van de bergvesting Betar plaats, waarbij opnieuw ongeveer een half miljoen Joden het leven verloren.

Veertien eeuwen later (5252 = 1492), eindigde op die dag de termijn waarop de joodse burgers zich, op last van de katholieke koning Ferdinand zich tot het christendom dienden te bekeren of anders met achterlating van huis en haard uit Spanje te vertrekken. Duizenden vertrokken in diepe armoede, onder de meest ongunstige omstandigheden, met slechts een treurige herinnering aan het land, waar zij meer dan duizend jaar zich op de meest verdienstelijke manier hadden onderscheiden.

Wij hebben met bovenstaande de belangrijkste ramspoeden die verbonden zijn aan deze treur-, rouw-, en vastendag aangestipt, maar er is meer. Denk aan de treurzangen (Kinot) die zijn geschreven naar aanleiding van de bloedbaden in Mainz, Frankfurt, Keulen, Worms en andere gemeenten. Denk aan de tien martelaren, rabbijnen die door de Romeinen op vreselijke wijze ter dood zijn gebracht, waarover de kina beginnend met de woorden Arzée halevanon handelt.

Het vele lijden, de verdrukking, de marteling en verguizing zoals die in de volgende treurzangen worden geschetst, doet ons, ook al is het misschien lang geleden, wenen en treuren. Zo wordt de vastendag van Av, de meest rampzalige dag die wij kennen, over de hele wereld beleefd en herdacht.

De liturgie van de treurdag van Av bevat zestig treurzangen*. Wij wensen dat de tijd komt dat de treurzangen door lof- en dankliederen worden vervangen; dat de treurdag van Av in een feestdag verandert, zo luidt de wens van de bewerkers,

G.I. Polak en M.L. van Ameringen

Amsterdam, Tammoez 5628 / juli 1868

* Na de Sjoa zijn er opnieuw Kinot vervaardigd. Twee daarvan zijn onderdeel geworden van Tisja Beav in Nederland; één in de avonddienst, en één 's ochtends.

Orde voor de vastendag van Av

De datum van 9 Av kan niet anders vallen dan op zondag, dinsdag, donderdag of zaterdag.

- Valt 9 Av op zaterdag dan wordt de vastendag verschoven naar de volgende dag (zondag) en begint het houden van Tisja Beav dus uitgaande sjabbat.
- Bij het mincha-gebed (middaggebed) voor de dag dat Tisja Beav wordt gehouden, wordt geen Tachanoen gezegd; op sjabbat geen Tsidkatecha en geen Pirké Avot.
- Op de dag dat het vasten begint, erev Tisja Beav, is het gebruikelijk 's middags voor het mincha-gebed, de gewone maaltijd te nuttigen en daarbij wat meer voedsel te eten. De laatste maaltijd, se'odat mafseket, waarbij men zich voorneemt om daarna niets meer te nuttigen, houdt men vlak voor de avond begint en eindigt voor het begin van het vasten (het eet- en drinkverbod).
- Het vasten begint een half uur voor nacht.
- Deze maaltijd wordt als een rouwbedrijvende (aveel) op de grond geconsumeerd. De leren schoenen worden gedurende de schemering verruild voor niet-leren schoenen. Na de maaltijd mag weer op een gewone stoel of bank worden gezeten, zolang de schemering nog niet is ingevallen.
- Bij de se'odat mafseket zitten er geen drie bij elkaar, zodat niet de verplichting ontstaat om de inleidende zimoen van het bensjen uit te spreken. Ieder neemt afzonderlijk plaats, dit mag wel in de zelfde kamer zijn, en zegt het dankgebed na de maaltijd dus voor zich.
- Wordt Tisja Beav gehouden op zondag dan mag men bij de se'odat mafseket, die dus nog op sjabbat plaatsvindt, vlees en wijn gebruiken en zo veel en zulke kostbare gerechten serveren als men wenst. Maar men zit niet op de grond en er wordt ook zimoen gezegd, wanneer drie mannen aanwezig zijn. Uitingen van vreugde worden achterwege gelaten. De maaltijd eindigt op een zodanig moment dat het nog dag is.
- Heeft men de se'odat mafseket gegeten, dan mag ook daarna nog worden gegeten, mits het nog volkomen dag is, tot dat de schemering (been hasjemasjot) invalt. Heeft men echter verklaard na de se'odat mafseket niets meer te eten dan valt daar niet op terug te komen en kan niet meer worden gegeten na de se'odat mafseket.
- Op doordeweekse dagen verruilen we de leren schoenen wanneer het donker begint te worden. Op uitgaande sjabbat pas na nacht.

De avonddienst

- Begint Tisja Beav op uitgaande sjabbat dan wordt Arviet (avondgebed) in sjoel in de regel niet direct begonnen op het moment van nacht.
- Direct na het moment van nacht zeggen wij 'baroech hamavdiel been kodesj lechol'. Vanaf nu mag gebruik worden gemaakt van elektriciteit, vervoer per auto, dragen en het doen van andere dingen die op sjabbat niet maar op Tisja Beav wel zijn toegestaan. De leren schoenen worden verruild voor niet-leren schoenen, waarna men zich naar sjoel begeeft.
- De sjoel is op de avond en de ochtend van Tisja Beav spaarzaam verlicht. In ieder geval brandt er een kaars vooraan in sjoel, en verder is het licht zodanig dat in ieder geval de gebeden gelezen kunnen worden. Het parochet wordt voor de avonddienst weggenomen, evenals de dekkleden. De siertorens, zijn vanaf het begin van de week waarin Tisja Beav valt van de sifré Tora verwijderd.
- Valt 8 of 9 Av op sjabbat dan blijven ze op de Tora-rol waaruit die sjabbat wordt gelezen.
- Bij de avonddienst draagt de chazzan geen taliet. De dienst begint met Wehoe rachoem. Op uitgaande sjabbat worden Ledawied baroech en Lamematseach niet gezegd.
- De sjoelbezoekers zitten op de grond of lage krukjes, zoals de aveliem. De gebeden van Tisja Beav worden op klagende en jammerende toon uitgesproken, zoals een aveel.
- De chazzan zegt na het avondgebed heel Kaddiesj met weglating van de zin Titkabal.

- Uitgaande sjabbat worden Vihie noam en Vejiten lecha niet gelezen. Op die avond spreidt de voorzanger zijn handen bij de brandende kaars en zegt de beracha 'boree meoree haeesj'. Ook de aanwezigen zeggen deze beracha. De beracha over besamim (specerijen) wordt niet uitgesproken.
- Wie het gebruik heeft de kinderen te bensjen op uitgaande sjabbat, laat dit deze uitgaande sjabbat achterwege.
- De laatste woorden van ieder hoofdstuk van Megilat Echa worden eerst door de aanwezigen, daarna door de voorlezer gezegd. Ieder hoofdstuk leest de voorlezer met een in volume toenemend stemgeluid op de klagende tonen van de zangtekens.
- Zodra de Kinot zijn geëindigd, staat de voorzanger op, neemt plaats voor het Amoed (lessenaar) en vervolgt met Ve'atta kadosj, met aansluitend heel Kaddiesj zonder de zin Titkabal.

De ochtend- en middagdienst

- **Bij de ochtenddienst** wordt geen taliet gedragen, en worden geen tefilien gelegd (in Amsterdam wordt Mizmor sjier chanoekat habit ledavid overgeslagen); dit gebeurt pas bij aanvang van de middagdienst.
- Buiten Amsterdam laat men in Sjachariet de beracha Oteer Jisrael weg en zegt die 's middags.
- In sommige gemeenten wordt in de herhaling van de Amida van het ochtendgebed de birkat Kohanim over geslagen. Er wordt geen tachanoen gezegd, maar in Amsterdam en veel andere gemeenten wel Kel Erech Apajim voor het lajenen.
- Bij de ochtenddienst wordt uit de Tora gelezen, maar zonder de lajentekens te gebruiken; dit geldt ook voor de aansluitende haftara. De opgeroepen krijgen bij de ochtenddienst geen Miesjeberach, maar worden zo mogelijk 's middags weer opgeroepen om dan wel een Miesjeberach te krijgen.
- Aan het eind van de dienst wordt geen Mizmor sjel jom gezegd en geen Sjier mizmor le'asaf.
- **Voor de middagdienst** is de sjoel weer normaal verlicht, zijn de kleden weer teruggelegd of gehangen en Toraschilden, -kronen en jad weer op hun plaats.
- 's Middags doet men taliet en tefilien aan, buiten Amsterdam zegt men de 's ochtends overgeslagen beracha Oteer Jiasrael betifara; vervolgens zegt men de Mizmor sjel jom en (afhankelijk van het lokale gebruik of het überhaupt op Tisja Beav gezegd wordt) Sjier mizmor leasaf, waarna de middagdienst begint.
- Na Asjré en half kaddiesj wordt het gebruikelijke stuk (Vajechal) voor de middagdienst van vastendagen gelajend en de bijbehorende haftara gezegd.
- De tefilot en het lajenen worden op de gebruikelijke wijze als op andere dagen voorgedragen. In de Amida zegt de gemeente Anenoe in de beracha Sjema Kolenoe. De chazzan zegt Anenoe voor de beracha Refa'enoë. De sjoelbezoekers en de chazzan zeggen Nacheem in de beracha Veliroesjalajim.
- Na de Amida in de middagdienst wordt de zin Titkabal in heel Kaddiesj weer wel gezegd.
- Voor de aansluitende Ma'ariv worden talliet en tefilien afgelegd.

Na Tisja Beav

- Wanneer Tisja Beav op zondag wordt gehouden, maken we na nacht, dus zondagavond, Havdala, met weglating van Hinee en de berachot over specerijen en vuur.
- Scheren, knippen, vlees eten en wijn drinken nemen pas weer een aanvang op 10 Av na chatsot (het halachisch midden van de dag), dit is in deze tijd van het jaar in ieder geval na kwart voor 2 's middags.
- Wordt Tisja Beav op zondag 10 Av gehouden dan geldt de termijn voor vlees en wijn slechts tot maandagochtend. Scheren en knippen zijn dan direct na nacht weer toegestaan.

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עֵוֹן וְלֹא יִשְׁחִית,
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אָפוּ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ:
 יהוה הוֹשִׁיעָה, הַמְלִיךְ יַעֲגֵנוּ בְּיָוֵם קָרָאנוּ:

Barmhartig, vergevingsgezind als Hij is, gaat Hij niet tot vernietiging over, maar brengt vaak Zijn woede tot bedaren en laat Zijn verbolgenheid niet tot het uiterste komen.

Eeuwige, help toch, Koning, antwoord ons als wij roepen

chazzan

בְּרַכּוּ אֶת־יְהוָה הַמְבָרָךְ:

Prijst de Eeuwige die te prijzen is!

Gemeente en daarna de chazzan

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

‘Geprezen de Eeuwige die te prijzen is voortdurend en altijd!’

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
 בְּדַבְּרוֹ מַעְרִיב עַרְבִים, בְּחֻכְמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים,
 וּבִתְבוּנָה מְשַׁנָּה עֵתִים, וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים,
 וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמַרְתֵיהֶם בְּרַקִיעַ
 בְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי הַשֶּׁשׁ
 וְהַשֶּׁשׁ מִפְּנֵי אֹר. (Ch.) וּמַעְבִּיר יוֹם וּמְבִיא
 לַיְלָה, וּמְבַדֵּל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, יְהוָה צְבָאוֹת
 שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיִם, תָּמִיד יְמַלֹּךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם
 וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּעְרִיב עַרְבִים:

Geprezen, U, Eeuwige, onze God, Koning van de wereld die door Zijn woord het avond laat worden, met wijsheid de poorten — van de hemel — opent en met begrip de tijdsindeling — van de dag — wijzigt en met afwisseling de tijdsduur — van de jaargetijden — bepaalt. Die in regelmaat volgens Zijn wil de sterren hun baan laat beschrijven langs het firmament. Schepper van dag en nacht, die het licht laat wegvallen voor de duisternis en de duisternis voor het licht. (Ch.) Hij laat de dag voorbijgaan en de nacht komen en maakt onderscheid tussen dag en nacht, Eeuwige-Tsewaot is Zijn Naam, levende, bestendige God die steeds Koning over ons zal zijn, voortdurend en altijd.

Geprezen, U, Eeuwige die het avond laat worden.

אֲהַבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֲהַבְתָּ, תּוֹרָה
 וּמִצְוֹת, חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמַדְתָּ. עַל כֵּן
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׂכְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ נִשְׁיַח בְּחֻקֶיךָ,
 וְנִשְׂמַח בְּדַבְּרֵי תוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 (Ch.) כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֶרֶץ יְמִינוּ, וּבְהֵם נִהְיָה
 יוֹמָם וְלַיְלָה, וְאֲהַבְתָּךְ אֵל תָּסִיר מִמֶּנּוּ
 לְעוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

Met een voortdurende liefde houdt U van Uw volk, het Huis Jisrael. U hebt ons de Tora, geboden, wetten en rechtsvoorschriften geleerd. Daarom, Eeuwige, onze God, willen wij als we gaan slapen en als we opstaan Uw wetten bespreken.

(Ch.) Wij willen blij zijn met de woorden van Uw tora en met Uw geboden, voortdurend en altijd. Want zij zijn ons leven en ze verlengen onze levensduur en wij willen daar dag en nacht over nadenken. Onttrek ons nooit Uw liefde.

Geprezen, U, Eeuwige die van Zijn volk Jisrael houdt.

אל מלך נאמן God, betrouwbare Koning.

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד:

Hoor, Jisrael, de Eeuwige is onze God, de Eeuwige is EEN.

zacht

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

Geprezen de Naam van Zijn koninklijke Majesteit, voor alle eeuwigheid.

ואתהבת את יהוה אלהיך בכל-לבבך
ובכל-נפשך ובכל-מאורך: והיו הדברים
האלה אשר אנכי מצוך היום על-לבבך:
ושונתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם
לאות על-ידיך והיו לטטפת בין עיניך:
וכתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך:

Je moet van de Eeuwige, je God, houden met heel je hart, heel je ziel en met alles waartoe je bij machte bent. Neem deze woorden die Ik je heden als gebod voorschrijf ter harte. Je moet ze voor je kinderen telkens weer herhalen en er over spreken als je thuis zit en als je onderweg bent, als je gaat slapen en als je opstaat. Je moet ze als een teken op je hand binden en als een herinneringsband tussen je ogen en ze schrijven op de deurposten van je huis en aan je poorten.

והיה אם-שמע תשמעו אל-מצותי אשר אנכי
מצוה אתכם היום לאהבה את-יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם: ונתתי
מטר-ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת
דגןך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך
לבהמתך ואכלת ושבעת:

Wanneer jullie inderdaad gehoor wilt geven aan Mijn geboden die Ik jullie vandaag geef, door te houden van de Eeuwige, jullie God, door Hem te dienen met heel jullie hart en heel jullie ziel, dan zal Ik op tijd regen voor jullie land geven, vroege regen en late regen en dan zul je je graan, je most en je olie kunnen binnenhalen. Ook voor jullie vee zal Ik gras op je velden geven zodat je kunt eten en je kunt verzadigen.

השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם
ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם:
וחרה אף-יהוה בכם ועצר את-השמים
ולא-יהיה מטר והאדמה לא תתן את-יבוליה
ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר
יהוה נתן לכם: ושמתם את-דברי אלה
על-לבבכם ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות
על-ידיכם והיו לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם
אתם את-בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:

Pas op, dat jullie hart zich niet voor het verkeerde openstelt, zodat jullie afdwalen, andere goden dienen en je daarvoor neerwerpen. Dan zou de woede van de Eeuwige tegen jullie oplaaien. Hij zou de hemel afsluiten zodat er geen regen zou zijn en de aarde z'n opbrengst niet zou geven; jullie zouden spoedig verdwijnen, weg van het goede land dat de Eeuwige jullie geeft. Nemen jullie Mijn woorden op in jullie hart en in jullie ziel, bindt ze als een teken op jullie hand en laat ze als herinneringsband tussen jullie ogen zijn. Leer ze je kinderen door er over te spreken als je thuis zit en als je onderweg bent, als je gaat slapen en als je opstaat.

וכתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך: למען
ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר
נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם בימי
השמים על-הארץ:

En schrijf ze op de deurposten van je huis en aan je poorten, opdat jullie en jullie kinderen op de grond, waarvan de Eeuwige onder ede aan jullie voorouders heeft beloofd die aan hen te geven, zo lang zullen leven als de hemel boven de aarde staat.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית
 עַל-כַּנְפֵי בְּגֵדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנִתְּנָנוּ עַל-צִיצִית
 הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם
 אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת-כָּל-מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם
 אֹתָם וְלֹא-תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם
 אֲשֶׁר-אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לִמְעַן תִּזְכְּרוּ
 וַעֲשִׂיתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים
 לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
 אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אָמֵן.

De chazzan herhaalt de laatste 3 woorden.

De Eeuwige zei tegen Mosjé: 'Spreek tot de kinderen van Jisrael en zeg hun, dat zij — tsietsiet — franjeachtige draden maken aan de hoeken van hun kleren hetgeen ook voor hun verdere geslachten geldt en bij die franjeachtige draden aan de hoek moeten ze één draad van hemelsblauwe wol aanbrenge. Dit zal voor jullie het voorschrift van de tsietsiet zijn en wanneer jullie die zien, zullen jullie denken aan alle geboden van de Eeuwige en ze ook volbrengen, waardoor jullie niet naar andere wegen omkijken geleid door jullie hart en jullie ogen, die, door hen te volgen, jullie afvallig zouden maken, zodat jullie je al Mijn geboden weer zullen herinneren en die zullen volbrengen en jullie gewijd zullen blijven aan jullie God. Ik, de Eeuwige, ben jullie God, die jullie uit het land Egypte heeft gevoerd om God voor jullie te zijn; Ik, de Eeuwige, jullie God!'

וְאֶמוּנָה כָּל זֹאת, וְקִים עֲלֵינוּ, כִּי הוּא יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאִין זֹלָתוֹ, וְאַנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ
 מִיַּד מְלָכִים, מִלְּכָנוּ הַגּוֹאֲלָנוּ מִכַּף כָּל
 הָעָרִיצִים. הָאֵל הַנּוֹפֵרֵעַ לָנוּ מִצְרַיִם, וְהַמְשַׁלֵּם
 גְּמוּלָ לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשָׁנוּ. הָעֹשֶׂה גְדֻלוֹת עַד אִין
 חֶקֶר, וְנִפְלְאוֹת עַד אִין מִסֵּפֶר: הַשֵּׁם נַפְשָׁנוּ
 בַּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לְמוֹט רַגְלָנוּ. הַמְדַרְכֵּנוּ עַל
 בְּמוֹת אוֹיְבֵינוּ, וַיֵּרָם קִרְנָנוּ עַל כָּל שְׂנְאֵינוּ:
 הָעֹשֶׂה לָנוּ נְסִים וְנִקְמָה בַּפְּרָעָה, אוֹתוֹת
 וּמוֹפְתִים בְּאֶדְמַת בְּנֵי חָם: הַמְכַּה בְּעֶבְרָתוֹ כָּל
 בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
 לְחֵירוֹת עוֹלָם:

Waar en betrouwbaar is dit alles en vast staat het voor ons dat Hij de Eeuwige, onze God is en niemand behalve Hij. En dat wij Jisrael Zijn volk zijn, dat Hij ons bevrijdt uit de macht van koningen, dat Hij onze Koning is die ons verlost uit de greep van tirannen, de God die voor ons voldoening eist van onze verdrukkers en al onze doods vijanden hun verdiende loon geeft. Die grote onbegrijpelijke dingen doet en ontelbare wonderen, die ons in een bezielde leven heeft gezet en niet toeliet dat onze voet zou wankelen. Die ons liet vertreden de hoogten van onze vijanden en die onze kracht ver verhief boven allen die ons haat toedroegen, voor ons wonderen verricht heeft en vergelding voltrok tegen Fara'o, tekens en wonderdaden in het land van Chams nakomelingen. Die in Zijn woede alle eerstgeborenen van Egypte dodelijk trof en die Zijn volk Jisrael uit hun midden naar een altijddurende vrijheid voerde.

(Ch.) הַמְעַבֵּיר בְּנָיו בֵּין גְּזֵרֵי יַם סוּף, אֶת
 רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע: וְרָאוּ
 בְּנָיו גְּבוּרָתוֹ, שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ, וּמְלֻכוֹתוֹ
 בְּרִצּוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם, מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ
 שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כָּלָם:

(Ch.) Die Zijn kinderen tussen de gescheiden delen van de Rietzee naar de overkant liet gaan en hun achtervolgers die hen haatten in diepe watermassa's liet verdrinken. Toen zagen Zijn kinderen Zijn kracht, huldigden en dankten Hem en aanvaardden gaarne Zijn koningschap. Het waren Mosjé en de Kinderen van Jisrael die met grote vreugde in beurtzang voor U een lied aanhieven; zo zeiden ze allen:

מִי כַמְכָה בְּאֵלִים יְהוָה, מִי כַמְכָה נְאֻדָר בְּקֹדֶשׁ,
 נוֹרָא תְהִלָּתוֹ, עֹשֶׂה פִלָּא:

'Wie is U gelijk onder de machtigen, Eeuwige! Wie is U gelijk verheerlijkt in heiligheid, ontzaglijk in roem, Wonderdoener!'

מְלֻכוֹתָךְ רָאוּ בְּנֵיךָ, בּוֹקַע יַם לְפָנַי מֹשֶׁה, זֶה
 אֵלַי עָנוּ וְאָמְרוּ:

G. en Ch.: Uw koningschap zagen Uw kinderen toen U de zee voor Mosjé kliefde. 'Dit is mijn God' hieven ze in beurtzang aan en ze zeiden:

יהוה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

‘De Eeuwige regeert, eeuwig en altijd!’

וְנֶאֱמַר. כִּי פָדָה יְהוָה אֶת יַעֲקֹב, וּגְאָלוֹ מִיַּד
חֲזָק מִמֶּנּוּ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גֹּאֲלֵי יִשְׂרָאֵל:

G. en Ch.: Ook is er gezegd: ‘Want bevrijd heeft de Eeuwige Ja’akov en hem verlost uit handen van een die sterker was dan hij. Geprezen, U, Eeuwige die Jisrael verlost.

הַשְׂכִּיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ
מִלְּכָנוּ לְחַיִּים, וּפְרֹשׂ עָלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ,
וְתִקְנֵנוּ בְּעֶצֶה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן
שְׁמֹךְ. וְהִגֵּן בְּעַדָּנוּ, וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דָּבָר,
וְחָרָב, וְרָעַב, וְיָגוֹן, וְהִסֵּר שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ
וּמֵאַחֲרֵינוּ. (Ch.) וּבִצֵּל כַּנְּפִיךָ תִּסְתִּירֵנוּ, כִּי אֵל
שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם
אַתָּה. וּשְׁמֹר צִאתָנוּ וּבּוֹאֵנוּ, לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם,
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵר עֲמוֹ
יִשְׂרָאֵל לְעַד:

Laat ons, Eeuwige, onze God, in vrede slapen gaan en laat ons, o Koning, weer opstaan, om te leven. Spreid de bescherming van Uw vrede over ons uit, verzorg ons met goede raad die van U uitgaat en help ons terwille van Uw Naam. Bescherm ons en laat vijand, besmettelijke ziekte, oorlog, hongersnood en zorg verre van ons blijven. Houd de Satan — die ons hindert — van ons weg, of hij ons tegemoet of achterop komt en beschut ons in de schaduw van Uw vleugels.

(Ch.) Want U bent een God die ons bewaakt en ons redt, ja, een vergevengesinde en barmhartige God en Koning bent U. Wil over ons waken bij ons weggaan en thuiskomen, dat het steeds voor leven en vrede zal zijn van nu tot in de verste tijden. Geprezen, U, Eeuwige die voor eeuwig over Zijn volk Jisrael waakt.

בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן: בְּרוּךְ יְהוָה
מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלַיִם הַלְלוּיָהּ: בְּרוּךְ יְהוָה
אֱלֹהֵים, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֹשֶׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ:
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וְיִמְלֹא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל
הָאָרֶץ, אָמֵן וְאָמֵן: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם,
יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרָךְ,
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: כִּי לֹא יִטַּשׂ יְהוָה אֶת עַמּוֹ
בְּעַבּוּר שָׁמוֹ הַגָּדוֹל, כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת
אֲתָכֶם לֹא לְעַם: וַיֵּרָא כָּל הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל
פְּנֵיהֶם, וַיֹּאמְרוּ, יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים, יְהוָה הוּא
הָאֱלֹהִים: וַהֲיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ,
בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָה יְהוָה אֶחָד, וּשְׁמוֹ אֶחָד:

Geprezen de Eeuwige voor eeuwig, Amen, Amen!

Geprezen vanuit Tsion de Eeuwige die in Jeroesjalajim zetelt, Halleloeja. Geprezen, Eeuwige, God, God van Jisrael, die wonderen verricht, Hij alleen. Geprezen Zijn majestueuze Naam, voor altijd; moge heel de aarde vervuld worden van Zijn Majesteit, Amen, Amen!

Moge de Majesteit van de Eeuwige er altijd zijn, moge de Eeuwige vreugde hebben in Zijn werken. Laat de Naam van de Eeuwige geprezen zijn van nu tot in eeuwigheid.

Want de Eeuwige zal Zijn volk niet opgeven terwille van Zijn grote Naam, want de Eeuwige heeft jullie toch willen maken tot Zijn volk. Heel het volk zag het en zij vielen met gebogen hoofd neer terwijl ze zeiden: ‘De Eeuwige, Hij is God, de Eeuwige, Hij is God!’ De Eeuwige zal Koning zijn over heel de wereld, op die dag zal de Eeuwige EEN zijn en Zijn Naam EEN.

יְהִי חֶסֶדְךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:
הוֹשִׁיעֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילְנוּ
מִן־הַגּוֹיִם, לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קְדוֹשְׁךָ, לְהַשְׁתַּבַּח
בְּתַהֲלֻתְךָ: כָּל גּוֹיִם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ, יָבֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ
לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי, וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ: כִּי גָדוֹל אַתָּה
וְעָשָׂה נִפְלְאוֹת, אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ: וְאַנְחָנוּ
עִמָּךְ וְצֵאן מִרְעִיתְךָ, נוֹדֵה לָךְ לְעוֹלָם, לְדוֹר
וְדוֹר נִסְפֵר תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ יְהוָה בַּיּוֹם, בְּרוּךְ יְהוָה בְּלַיְלָה, בְּרוּךְ
יְהוָה בְּשֹׁכְבֵנוּ, בְּרוּךְ יְהוָה בְּקוּמָנוּ: כִּי בִיָּדְךָ
נִפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים, אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נִפְשׁ כָּל חַי,
וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר אִישׁ: בִּיָּדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי, פְּדִיתָה
אוֹתִי, יְהוָה, אֵל אֱמֶת: אֱלֹהֵינוּ שְׂבֻשְׁמִים, יַחַד
שִׁמְךָ, וְקִיָּם מִלְכוּתְךָ תָּמִיד, וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד:

(Ch.) יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לִבֵּנוּ, וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ
בִּישׁוּעָתְךָ בְּאַמֶּת, בְּאִמֵּר לְצִיּוֹן, מֶלֶךְ אֱלֹהֵינוּ:
יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:
כִּי הַמְּלָכוֹת שְׁלָךְ הִיא, וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ
בְּכָבוֹד, כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּלֹךְ בְּכָבוֹדוֹ, תָּמִיד וּמְלוֹךְ
עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו:

Moge Uw liefde, Eeuwige, zich over ons uitspreiden, zoals wij op U hopen. Help ons, Oud, bij wie onze hulp is, breng ons bijeen en red ons uit de volken, om Uw heilige Naam dank te brengen en ons erop te beroemen Uw lof te verkondigen. Alle volken die U gemaakt hebt zullen zich voor U komen neerbuigen, Heer, en Uw Naam eer bewijzen, want groot bent U en wonderen doet U, U, God, U alleen. Eeuwige, wij, Uw volk, de kudde van Uw weide, wij danken U altijd, van geslacht op geslacht blijven wij Uw lof verkondigen.

Geprezen, Eeuwige, bij dag. Geprezen, Eeuwige bij nacht. Geprezen, Eeuwige als wij gaan slapen en geprezen Eeuwige als wij opstaan. Want in Uw hand zijn de zielen van de levenden zowel als van de doden. (Zoals gezegd is) 'In wiens hand de ziel is van al wat leeft en de geest van ieder levend wezen'. Aan Uw hand vertrouw ik mijn ziel toe, Eeuwige, U hebt mij gered, Eeuwige, waarachtige God. God in de hemel, laat Uw Naam EEN zijn, houd Uw koningschap steeds in stand, wees Koning over ons eeuwig en altijd.

Ch.: Mogen onze ogen het zien, mogen wij van harte blij zijn en mogen wij zielsverheugd zijn met Uw waarachtige hulp als men tot Tsion zegt: 'Uw God regeert'. De Eeuwige is Koning, de Eeuwige was Koning, de Eeuwige zal voor altijd Koning zijn. Want het koningschap is van U en in alle eeuwigheid zult U in majesteit regeren, want behalve U hebben wij geen koning.

Geprezen, U, Eeuwige, de Koning die in Zijn Majesteit steeds, eeuwig en altijd zal regeren over ons en over al Zijn schepselen.

De chazzan zegt half kaddiesj.

יִתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא (אָמֵן). בְּעֶלְמָא
דִּי־בְרָא כְרַעוּתָהּ, וַיִּמְלִיף מִלְכוּתָהּ, בְּחַיִּיכוּן
וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעִגְלָא
וּבְזֵמַן קָרִיב, וְאַמְרוּ אָמֵן.

יְהִי שְׁמֵהּ רַבָּא מְבֹרָךְ, לְעֵלָם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַמֵּם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקְדוּשָׁא, בְּרִיף
הוּא. לְעֵלָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא, תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא, דְאַמְרִין בְּעֶלְמָא, וְאַמְרוּ אָמֵן:

Laat de grootheid en heiligheid van Zijn grote Naam vermeld worden in de wereld die Hij geschapen heeft, volgens Zijn wil en moge Hij Zijn koningschap vestigen tijdens uw leven en tijdens het leven van heel het Huis Jisrael, spoedig en binnenkort. Zegt nu: Amen.

Moge Zijn grote Naam geprezen zijn in alle eeuwigheid.

Moge geprezen, met hulde, roem en hoogachting vermeld, verheven, verheerlijkt en met extatische lof bezongen worden, de Naam van de Heilige die geprezen is boven alle uitingen van prijzen, gezang, hulde en troost, die er in de wereld geuit worden. Zegt nu: Amen

אֲדַנִּי, שְׁפֹתַי תִּפְתָּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

Heer, open mijn lippen en mijn mond zal de lof over U verkondigen.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, נוֹזֵךְ חֲסֵדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם, לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה: מְלַךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְגַן אַבְרָהָם:

Geprezen, U, Eeuwige, onze God en God van onze voorouders, God van Avraham, God van Jitschak, God van Ja'akov, de grote, machtige, ontzaglijke God, hoogste God, die echte weldaden bewijst, bezitter van het heelal, die de deugden van de voorouders in herinnering houdt en hun kleinkinderen terwille van Zijn Naam met liefde een verlosser brengt. Koning, helper, redder en beschermer. Geprezen U, Eeuwige, beschermer van Avraham.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ: מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקִים אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ, מְלַךְ מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחְיִית מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

U bent te allen tijde machtig, Heer, U brengt doden weer tot leven, geweldig om te helpen. U zorgt met liefde voor de levenden, brengt met grote barmhartigheid doden weer tot leven, steunt die vallen, geneest zieken, bevrijdt gevangenen en houdt de belofte van trouw aan hen die in het stof slapen. Wie is als U, Heer over de krachten, wie is U gelijk, Koning, die laat sterven en weer tot leven brengt en die hulp als een bloem laat opkomen. U bent trouw - aan Uw belofte - doden weer tot leven te brengen. Geprezen, U, Eeuwige die de doden weer tot leven brengt.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשֵׁים בְּכָל יוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ:

U bent heilig en Uw Naam is heilig en heilige wezens zingen elke dag lofliederen voor U. Geprezen, U, Eeuwige, heilige God.

Ga bij het einde van sjabbat verder met het gearceerde gedeelte.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאִנּוּשׁ בִּינָה. חֲנִנּוּ מֵאַתָּךְ דַּעַת בִּינָה וְהַשְׂכֵּל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, חוֹנֵן הַדַּעַת:

U begunstigt de mens met verstand en brengt de sterveling begrip bij; begunstig ons Uwerzijds met verstand, begrip en inzicht. Geprezen, U, Eeuwige die verstand als een gunst verleent.

Bij het einde van sjabbat

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת, וּמְלַמֵּד לְאִנּוּשׁ בִּינָה. אַתָּה חוֹנֵנֵתָנוּ לְמִדַּע תּוֹרָתְךָ, וּתְלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵי רְצוֹנְךָ. וּתְבַדֵּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל, בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים.

U begunstigt de mens met verstand en brengt de sterveling begrip bij; U hebt ons begunstigd met de kennis van Uw Tora en ons geleerd de wetten uit te voeren, zoals U het wilt. U hebt een onderscheid gemaakt, Eeuwige, onze God, tussen gewijd en ongewijd, tussen licht en donker, tussen Jisrael en de volken,

בין יום השביעי לששת ימי המעשה. אבינו מלכנו, החל עלינו הימים הבאים לקראתנו לשלום, חשוכים מכל חטא, ומנקים מכל עון, ומדבקים ביראתך. וחנונו מאתך דעה בינה והשכל. ברוך אתה יהוה, חונן הדעת:

tussen de zevende dag en de zes werkdagen. Onze Vader, onze Koning, laat voor ons de komende dagen die wij tegemoet gaan, in vrede beginnen, onttrokken aan alle zonden, gezuiverd van al het verkeerde en vasthoudend in ontzag voor U, en begunstig ons Uwerzijds met verstand, begrip en inzicht. Geprezen, U, Eeuwige die verstand als een gunst verleent.

השיבנו אבינו לתורתך, וקרבונו מלכנו לעבודתך, והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ברוך אתה יהוה, הרוצה בתשובה:

Laat ons, Vader, weer naar Uw Tora terugkeren en breng ons, Koning, dichter bij Uw dienst. Stel ons in staat om in volledige inkeer weer bij U terug te komen.

Geprezen, U, Eeuwige die inkeer op prijs stelt.

סלח לנו אבינו, כי חטאנו, מיחל לנו מלכנו, כי פשענו, כי מוחל וסולח אתה. ברוך אתה יהוה, חנון המרבה לסלוח:

Vergeef het ons, Vader, want we hebben gezondigd, schenk ons vergiffenis, Koning, want we hebben overtredingen begaan, want U schenkt vergiffenis en bent vergevensgezind. Geprezen, U, Eeuwige die genadig is en heel veel wil vergeven.

ראה בענינו, וריבה ריבנו, וגאלנו מהרה למען שמך, כי גואל חזק אתה. ברוך אתה יהוה, גואל ישראל:

Kijk (toch) naar onze ellende, voer voor ons de strijd en verlos ons spoedig terwille van Uw Naam, want een machtige verlosser bent U.

Geprezen, U, Eeuwige, verlosser van Jisrael.

רפאנו יהוה ונרפא, הושיענו ונושעה, כי תהלתנו אתה. והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו, כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה. ברוך אתה יהוה, רופא חולי עמו ישראל:

Genees ons, Eeuwige, dan zullen we genezen zijn; help ons dan zullen we geholpen zijn, want U komt onze lof toe en verschaft volledige genezing voor al onze kwalen, daar U God en Koning, een betrouwbaar arts bent, vol ontferming. Geprezen, U, Eeuwige die de zieken van Zijn volk Jisrael geneest.

ברך עלינו יהוה אלהינו, את השנה הזאת, ואת כל מיני תבואתה לטובה, ותן ברכה על פני האדמה, ושבענו מטובה, וברך שנתנו בשנים הטובות. ברוך אתה יהוה, מברך השנים:

Zegen voor ons, Eeuwige, onze God, dit jaar en alle soorten opbrengst daarvan ten goede en schenk zegen over de aardbodem. Geef ons in ruime mate van Uw goede gaven en zegen dit jaar voor ons zoals de goede jaren. Geprezen, U, Eeuwige die de jaren zegent.

תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס לקבץ גליותינו, וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ. ברוך אתה יהוה, מקבץ נדחי עמו ישראל:

Blaas op een grote bazuin - Sjofar - voor onze bevrijding en hef hoog een vaandel om hen van ons die in galoet - de verstrooiing - leven bijeen te brengen en breng ons allen tezamen van de vier windstreken der aarde. Geprezen, U, Eeuwige, die degenen van Zijn volk Jisrael die verdreven zijn, verzamelt.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרֵאשׁוֹנָה וְיִוָּעֲצִינוּ
כְּבַתְחִלָּה, וְהִסֵּר מִמֶּנּוּ יְגוֹן וְאַנְחָה, וּמִלֶּךְ עָלֵינוּ,
אַתָּה יְהוָה, לְבַדְּךָ, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקֵנוּ
בְּמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט:

Herstel onze rechters zoals in het begin, onze raadsheren zoals het aanvankelijk was en wend zorgen en zuchten van ons af, regeer over ons U alleen, Eeuwige, met liefde en diep medegevoel en laat ons recht wedervaren in het geding. Geprezen, U, Eeuwige, Koning die van rechtvaardigheid en recht houdt.

וְלַמְלֹשִׁינִים אֵל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל עוֹשֵׂי רָשָׁעָה
כְּרָגַע יֵאָבְדוּ, וְכֻלָּם מִהֲרָה יִפְרָתוּ, וְהַזֵּדִים
מִהֲרָה תִעַקֵּר וּתִשָּׁבַר וּתִמָּגַר וּתִכְנָע בְּמִהֲרָה
בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שֶׁבֵר אֲיָבִים וּמְכַנְיָע
זֵדִים:

Voor de lasteraars moge er geen hoop zijn, laat alle onheilstichters direkt verdwijnen en laat hen allen spoedig vernietigd worden; wil toch de kwaadwilligen met wortel en al uitroeien, breken, tegronderichten en vernederen, spoedig in onze dagen. Geprezen, U, Eeuwige die vijanden breekt en kwaadwilligen vernedert.

עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זְקֵנֵי עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי
הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ, יִהְיֶמוּ (נָא) רַחֲמֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמְת
וְשִׁים חֻלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם, וְלֹא נִבּוֹשׁ כִּי בָךְ
בְּטַחֲנוּ.

Laat (toch) Uw diep medegevoel opgewekt worden voor hen die rechtschapen en vroom zijn, voor de leiders van Uw volk, het Huis-Jisrael, voor de geleerden die er nog over zijn, voor de oprechte proselieten, alsmede voor ons, Eeuwige, onze God. Schenk een waardige beloning aan allen die in oprechtheid op Uw Naam vertrouwen en laat ons met hen hetzelfde ten deel vallen. Laat ons nooit teleurgesteld zijn want op U vertrouwen wij. Geprezen, U, Eeuwige, steun en bron van vertrouwen voor die rechtschapen zijn.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לַצְּדִיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עֵירֶךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב, וְתִשְׁכּוֹן
בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקִרְוֵב
בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד מִהֲרָה לְתוֹכָהּ
תִּכְיֶן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם:

Keer in ontferming naar Uw stad, Jeroesjalajim, terug en wil daarbinnen weer steeds aanwezig zijn, zoals U het beloofd hebt; bouw haar binnenkort weer op als een bouwwerk dat eeuwig stand houdt en wil daar dan de troon van David weer spoedig vestigen. Geprezen, U, Eeuwige, herbouwer van Jeroesjalajim.

אֶת צֶמַח דָּוִד עֲבֹדְךָ מִהֲרָה תִצְמִיחַ, וְקִרְנוֹ
תָּרוֹם בִּישׁוּעָתְךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

Laat hem die uit Uw dienaar David voortkomt spoedig verschijnen. Moge zijn stralende kracht door Uw hulp weer opkomen, want op Uw hulp hopen wij, iedere dag. Geprezen, U, Eeuwige die de stralende helpende kracht laat ontluiken.

שִׁמְעֵ קוֹלֵנוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ,
וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל
שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה, וּמְלַפְנֵיךָ,
מִלִּבְנוֹ, רִיקָם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ
תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

Hoor onze stem, Eeuwige, onze God. Spaar ons en ontferm U over ons, aanvaard in ontferming en welwillendheid ons gebed, want U bent een God die luistert naar gebeden en smeken; laat ons dan niet tevergeefs weer van U weg gaan, U bent het immers die het gebed van Uw volk Jisrael in ontferming verhoort. Geprezen, U, Eeuwige die een gebed verhoort.

רָצָה, יהוה אֱלֹהֵינוּ, בְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם,
וְהִשֵּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ, וְאִשִּׁי
יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן, וּתְהִי
לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

וּתְחַזְּינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יהוה, הַמְחַזֵּיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יהוה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֵהִי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן
יִשְׁעֵנו אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר
תְּהַלְתֶּךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
נְשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נְסִיךְ שְׂבָכָל יוֹם
עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׂבָכָל עֵת,
עָרַב וּבָקֵר וְצִהָרִים. הַטוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ,
וְהִמְרַחֵם כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ, מֵעוֹלָם קוֹיֵנוּ לָךְ:

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ תָּמִיד
לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ
בְּאַמֶּת, הָאֵל יִשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֵלָה.
בְּרוּךְ אַתָּה יהוה, הַטוֹב שְׁמֶךָ, וּלְךָ נִאֲהָ
לְהוֹדוֹת:

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תִּשְׂמֵם לְעוֹלָם, כִּי
אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלוֹם. וְטוֹב
בְּעֵינֶיךָ לְבָרַךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל
שָׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יהוה, הַמְּבָרַךְ אֶת
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם:

Aanvaard welwillend, Eeuwige, onze God, Uw volk Jisrael en hun gebed; herstel de dienst weer binnen Uw tempel met de in vuur opgaande offers van Jisrael; wil hun gebed met liefde aanvaarden en moge steeds de dienst van Uw volk Jisrael een genoegdoening voor U zijn.

En mogen onze ogen het aanschouwen dat U in ontferming naar Tzion terugkeert. Geprezen, U, Eeuwige die Zijn goddelijke aanwezigheid weer naar Tzion terugbrengt.

Wij danken U, dat U, Eeuwige, onze God en God van onze voorouders het bent die voor eeuwig en altijd de rotsvaste steun voor ons leven, onze beschermende hulp bent; U bent dat van geslacht op geslacht. U danken wij en we verkondigen Uw lof voor ons leven, aan Uw hand overgeleverd en voor onze zielen, aan U toevertrouwd, voor Uw wonderen die dagelijks bij ons gebeuren en voor Uw wonderbaarlijke weldaden die er elk ogenblik zijn, 's avonds, 's morgens en 's middags. Oneindig-goede, wiens ontferming onbeperkt is, ontfermer, wiens liefde niet ophoudt, op U is onze hoop van oudsher gevestigd.

Voor dit alles zal Uw Naam, Koning, geprezen en hoogverheven worden, voortdurend, eeuwig en altijd.

En allen die leven zullen U altijd danken en in oprechtheid met lof Uw Naam vermelden, God, onze hulp en bijstand voor altijd. Geprezen, U, Eeuwige, Uw Naam is 'de Oneindiggoede' en het komt U toe te danken.

Veel vrede moge U Uw volk Jisrael voor eeuwig schenken, want U, Koning, bent Heer over alle vrede. Moge het goed zijn in Uw ogen Uw volk Jisrael in elke tijd en op welk uur ook te zegenen met Uw vrede. Geprezen, U, Eeuwige die Zijn volk Jisrael met vrede zegent.

אֱלֹהִי, נְצוֹר לְשׁוֹנֵי מִרְעַ וּשְׁפָתַי מִדְּבַר מְרָמָה,
 וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְדוּם, וְנַפְשֵׁי כְּעַפְרָ לְכָל
 תְּהִיָּה: פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף
 נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה, מְהֵרָה הִפֵּר
 עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחְשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֹךְ,
 עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ, עֲשֵׂה
 לְמַעַן תּוֹרָתְךָ. לְמַעַן יִחְלְצוּן יְדִידֶיךָ, הוֹשִׁיעָה
 יְמִינְךָ וְעַגְגֵּנִי: יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי
 לְפָנֶיךָ, יִהְיֶה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:
 עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
 עֲלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

God, behoed mijn tong voor kwaadspreken, mijn lippen voor het spreken van bedrog. Laat mij stil zijn tegenover allen die mij vloeken, laat mij als stof zijn voor wat van dien aard ook. Stel mijn hart open voor Uw Tora en laat mij ernaar streven Uw geboden op te volgen. Verijdel snel het plan van allen die iets kwaads tegen mij in de zin hebben en vernietig wat ze in gedachten hadden. Doe het om Uw Naam, doe het om Uw sterke macht, doe het om Uw heiligheid, doe het om UwTora, opdat Uw lievelingen bevrijd worden, help met Uw rechterhand en verhoor mij. Mogen de woorden van mijn mond en de stille overpeinzing van mijn hart aangenaam voor U zijn, Eeuwige, mijn rotsvaste steun en mijn verlosser. Die vrede sticht in Zijn hoge sferen moge ook vrede brengen voor ons en voor heel Jisrael, zegt hierop Amen.

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוּה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ,
 וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי
 עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִית. וְעֲרַבָה לִיהוּה מְנַחֵת
 יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם, כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִית:

Moge het Uw wil zijn Eeuwige, onze God en God van onze voorouders dat de heilige tempel spoedig in onze dagen herbouwd zal worden en geef ons deel aan Uw tora. Daar willen wij U met ontzag dienen zoals in langvervlogen dagen en in vroegere jaren. Laat dan het offer van Jehoeda en Jeroesjalajim U aangenaam zijn zoals in langvervlogen dagen en in vroegere jaren.

De chazzan zegt heel Kaddiesj zonder de zin Titkabal.

Op uitgaande sjabbat - zaterdagavond

Breng je tot een niet geheel gesloten vuist gebalde hand bij het licht van de vlam van de kaars, zodat je het verschil ziet tussen de weerspiegeling van het licht op je nagels en de schaduw in de palm van je hand.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוּה,
 אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
 בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

Geprezen bent U,
 onze God, Koning van de wereld,
 Schepper van de lichtbronnen.

Na het avondgebed worden op de grond of laag bij de grond zittend Echa - Klaagliederen en Kinot gelezen.

Een [woord tussen haken] geeft aan hoe het voorafgaande woord wordt gelezen.

פרק א

Hoofdstuk 1

א איכה | ישבה בְּדוֹד הָעִיר רַבְתִּי עִם הָיְתָה
כְּאִלְמָנָה רַבְתִּי בְּגוֹיִם שְׂרָתִי בְּמִדְיָנוֹת
הָיְתָה לְמָס:

1 Ach! hoe eenzaam zit zij daar, de stad, die zo volkrijk was, zij is als een weduwe geworden; de heerseres over de volkeren, de vorstin over gewesten, is schatplichtig geworden.

ב בְּכוּ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה וּדְמַעְתֶּהָ עַל לַחְיָהָ
אֵין-לָהּ מִנְחָם מִכָּל-אֶהְבִּיָּהּ כָּל-רַעֲיָהָ
בְּגָדוֹ בָּהּ הָיוּ לָהּ לְאֵיבִים:

2 Zij weent bitter in de nacht, haar wangen vol van tranen, niemand van al haar vrienden troost haar, al haar vertrouwelingen zijn haar trouweloos geworden, zij werden haar tot vijanden.

ג גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֲנִי וּמִרַב עֲבֹדָה הִיא
יִשְׁבָּה בְּגוֹיִם לֹא מִצָּאָה מְנוּחַ כָּל-רֹדְפֶיהָ
הַשִּׁיגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים:

3 Juda is in ballingschap gegaan vanwege last en zware arbeid, gevestigd onder de volken, doch vindt daar geen rust; al zijn vervolgers achterhalen hem, te midden van rampen.

ד דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בְּאֵי מוֹעֵד
כָּל-שְׁעָרֶיהָ שׁוּמְמִין כְּהִנְיָה נֶאֱנָחִים
בְּתוֹלְתֶיהָ נוֹגֹת וְהִיא מֵר-לָהּ:

4 De wegen naar Tsion treuren, want niemand komt om er feest te vieren, al haar poorten zijn verwoest, haar priesters zuchten, haar jonge vrouwen jammeren - verbitterd is zij!

ה הָיוּ צָרִיָּה לְרֹאשׁ אֵיבֵיהָ שָׁלוּ כִּי-יְהוּגָה
הוּגָה עַל-רַב פְּשָׁעֶיהָ עוֹלָלֶיהָ הִלְכוּ שְׁבִי
לְפָנֵי-צָר:

5 Haar belagers worden verheven, met haar vijanden gaat het goed, want de Eeuwige laat haar treuren vanwege haar talrijke zonden, haar kinderen gaan gevangen weg voor de vijand.

ו וַיִּצְא מִן-בֵּית [מִבֵּית]-צִיּוֹן כָּל-הַדָּרָה הָיוּ
שָׂרֵיהָ כְּאֵילִים לֹא-מִצְאוּ מְרַעָה וַיִּלְכוּ
כְּלֵא-כֶחַ לְפָנֵי רוֹדֶף:

6 Alle glans verdwijnt voor Tsions dochter, haar vorsten lijken wel reeën die geen wei vinden, zij vluchten machteloos voor de vervolger.

ז זָכְרָה יְרוּשָׁלַם יָמֵי עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ כֹּל
מִחֲמֹדֶיהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קָדָם בְּנִפְלַע עֲמָה
בֵּיד-צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ רְאוּהָ צָרִים שָׁחֲקוּ
עַל מִשְׁבֹּתָהּ:

7 Jeroesjalajim denkt in de dagen van haar ellende en haar jammerklachten aan al haar bekoorlijkheden, die zij in vroegere tijden bezat, nu haar volk in de macht van de vijand is gevallen en niemand haar te hulp schiet; de vijanden zien haar en zij lachen om haar ondergang.

ח חֲטָא חֲטָאָה יְרוּשָׁלַם עַל-כֵּן לְנִידָה הָיְתָה
כָּל-מִכְבָּדֶיהָ הוּלְלוּהָ כִּי-רָאוּ עֲרוֹתָהּ
גַּם-הִיא נֶאֱנָחָה וַתִּשָׁב אָחֹר:

8 Jeroesjalajim heeft zich zwaar bezondigd, daarom werd zij als een verstoten vrouw; al haar vereerders beschimpen haar, nu zij haar naaktheid hebben gezien; ook zij zucht en trekt zich terug.

ט טְמֵאתָה בְּשׂוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה אַחֲרִיתָהּ
וַתִּרְדּוּ פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ רְאָה יְהוָה
אֶת-עָנְיָי כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב:

9 Met vuiligheid aan de zomen van haar gewaad dacht zij niet meer aan haar toekomst; zij zonk verschrikkelijk diep, niemand troost haar. Zie Eeuwige, mijn ellende, want de vijand triomfeert.

Een [woord tussen haken] geeft aan hoe het voorafgaande woord wordt gelezen.

- י ידו פָּרַשׁ צֶרַע עַל כָּל־מַחְמַדֶּיהָ כִּי־רָאִתָּה
גוֹיִם בָּאוּ מִקִּדְשָׁהּ אֲשֶׁר צוֹיַתָּה לֹא־יָבֹאוּ
בְקִהְלָ לָךְ:
- יא כָּל־עַמָּה נֹאנְחִים מִבְּקָשִׁים לָחֵם נִתְּנוּ
מִחַמּוּדֵיהֶם [מַחְמַדֵּיהֶם] בְּאֶכֶל לְהִשְׁיב
נַפְשׁ רְאֵה יְהוָה וְהִבִּיטָה כִּי הִיַּתִּי זוֹלָלָה:
- יב לֹא אֲלִיכֶם כָּל־עֲבָרֵי דְרָךְ הִבִּיטוּ וּרְאוּ
אִם־יֵשׁ מִכָּאוֹב בְּמִכְאֲבֵי אֲשֶׁר עוֹלָל לִי
אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ:
- יג מִמָּרוֹם שָׁלַח־אֵשׁ בְּעֶצְמֹתַי וַיִּרְדְּנָה פֶּרֶשׁ
רֶשֶׁת לְרַגְלֵי הַשִּׁיבְנֵי אַחֲוֹר נִתְּנִי שְׂמֵמָה
כָּל־הַיּוֹם דָּוָה:
- יד נִשְׁקָדָ עָלַי פְּשָׁעַי בְּיָדוֹ יִשְׁתַּרְגְּנוּ עָלַי
עַל־צוֹאֲרֵי הַכְּשִׁיל כַּחֲסֵי נִתְּנִי אֲדֹנָי בִּידֵי
לֹא־אוּכָל קוּם:
- טו סִלָּה כָּל־אֲבִירֵי | אֲדֹנָי בְּקִרְבֵי קָרָא עָלַי
מוֹעֵד לְשֹׁבֵר בַּחוּרֵי גֵת דְּרָךְ אֲדֹנָי
לְבַתּוֹלֶת בַּת־יְהוּדָה:
- טז עַל־אֲלָהָ | אֲנִי בּוֹכִיָה עֵינַי | עֵינַי יִרְדְּדָה
מֵיָם כִּי־רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מִשְׁיב נִפְשֵׁי הָיוּ
בְנֵי שׁוֹמְמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב:
- יז פֶּרְשָׁה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ צוּגָה
יְהוָה לִיעֲקֹב סְבִיבָיו צָרְיוּ הִיַּתָּה יְרוּשָׁלַם
לְגִדָה בֵּינֵיהֶם:
- יח צִדִּיק הוּא יְהוָה כִּי פִיהוּ מְרִיתִי שְׁמַעוּ־נָא
כָּל־עַמִּים [הָעַמִּים] וּרְאוּ מִכְאֲבֵי בַתּוֹלֶתִי
וּבַחוּרֵי הַלְכוּ בְּשִׁבִי:
- יט קָרָאתִי לְמַאֲהָבֵי הַמָּה רְמוּנֵי כְּהֵנִי וּזְקַנֵי
בְּעִיר גֹּעֵו כִּי־בִקְשׁוּ אֶכֶל לָמוּ וַיִּשְׁיבוּ
אֶת־נַפְשָׁם:
- כ רְאֵה יְהוָה כִּי־צָר־לִי מֵעֵי חֲמַרְמָרוּ נְהַפְּךְ
לְבַבִּי בְּקִרְבֵי כִּי מָרוּ מְרִיתִי מִחוּץ
שְׁכֵלָה־חָרֵב בְּבַיִת כְּמוֹת:
- 10 De vijand strekte zijn hand uit naar al haar kostbaarheden; zij zag volkeren haar heiligdom binnendringen, volkeren waarvan U geboden hebt, dat zij in Uw bijeenkomst niet mochten komen.
- 11 Haar gehele volk zucht, verlangt naar brood, geeft zijn kostbaarheden in ruil voor eten, om de ziel te verkwikken. Zie Eeuwige, en aanschouw, hoe versmaad ik ben!
- 12 Moge u dit niet overkomen, u allemaal, die uw eigen weg gaat! Kijk en zie of er wel één smart is als mijn smart, die mij overkomen is, waarmee de Eeuwige mij bedroefd heeft in de dagen van Zijn brandende toorn.
- 13 Van uit de hoogte zond Hij het vuur in mijn botten, dat ze verteert, spreidde een net om mijn voeten, wierp mij terug, stelde mij aan de verwoesting ten prooi, de hele dag slechts verzuchting!
- 14 Vastgeknoopt is het juk van mijn misdaden in Zijn hand, alsof zij samengevlochten zijn, stijgen zij bij mijn hals naar boven; mijn kracht is verlamd. De Eeuwige leverde mij zodanig uit, dat ik mij niet kan oprichten.
- 15 De Heer heeft al mijn innerlijke kracht neergedrukt. Hij heeft een feest tegen mij uitgeroepen, om mijn jonge mannen te verbrijzelen. Een druivenpers heeft de Heer in beweging gebracht tegen de jonge dochter van Jehoeda.
- 16 Daarover ween ik; mijn oog, ach mijn oog stroomt van water, want de trooster is van mij verwijderd, die mijn ziel verkwikt; mijn zonen zijn verwilderd, want de vijand heeft de zege behaald.
- 17 Zion strekt haar handen uit, niemand troost haar; de Eeuwige heeft de vijanden rondom Ja'acov uitgenodigd, onder hen is Jeroesjalajim een vereenzaamde vrouw geworden.
- 18 De Eeuwige handelt met recht, want tegen Zijn woorden heb ik me verzet. Hoor toch, volkeren, zie mijn smart, mijn jonge vrouwen en mannen zijn in gevangenschap gegaan.
- 19 Ik roep mijn vleiers, maar zij hebben mij bedrogen; mijn priesters en oudsten vergaan in de stad, zij bedelen om eten, om hun ziel te laven.
- 20 Zie Eeuwige, hoe erg het met mij gesteld is, mijn ingewanden gloeien, mijn hart keert zich in mij om, omdat ik me tegen Hem heb verzet. Buiten woedt het zwaard, in huis de dood.

כא שִׁמְעוּ כִּי נִאֲנַחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם לִי
 כָּל-אֵיבֵי שָׁמְעוּ רַעְתִּי שָׁשׂוּ כִּי אֲתָה
 עֲשִׂיתָ הַבֹּאֵת יוֹם-קָרָאתָ וַיְהִי כְמוֹנִי:

כב תִּבֹא כָּל-רַעְתָּם לְפָנַי וְעוֹלָל לָמוּ כְּאִשְׁרֵי
 עוֹלָלָת לִי עַל כָּל-פְּשָׁעַי כִּי-רַבּוֹת אֲנֹחֲתִי
 וְלִבִּי דָוָי:

פרק ב

א אֵיכָהּ יַעֲיֵב בְּאָפּוֹ | אֲדַנֶּי אֶת-בַּת-צִיּוֹן
 הַשְּׁלִיף מִשָּׁמַיִם אֶרְץ תַּפְאֲרַת יִשְׂרָאֵל
 וְלֹא-זָכַר הַדָּם-רַגְלָיו בְּיוֹם אָפּוֹ:

ב בִּלְע אֲדַנֶּי לֹא [וְלֹא] חָמַל אֶת כָּל-נְאוֹת
 יַעֲקֹב הָרַס בְּעִבְרָתוֹ מִבְּצָרֵי בַת-יְהוּדָה
 הִגִּיעַ לְאָרֶץ חֵלָל מִמְלָכָה וְשָׁרִיָּה:

ג גָּדַע בְּחַר־יֶאֱפֹ כָּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הַשֵּׁיב
 אַחֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי אוֹיֵב וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב
 כְּאִשׁ לַהֲבֵה אֲכָלָה סָבִיב:

ד דָּרַף קִשְׁתּוֹ כְּאוֹיֵב נֶצַב יְמִינוֹ כְּצֹר וַיְהִי־ג
 כָּל מַחְמַד־יַעֲזִין בְּאֵהָל בַּת-צִיּוֹן שָׁפַף
 כְּאִשׁ חֲמָתוֹ:

ה הָיָה אֲדַנֶּי | כְּאוֹיֵב בִּלְע יִשְׂרָאֵל בִּלְע
 כָּל-אַרְמְנוֹתֶיהָ שַׁחַת מִבְּצָרָיו וַיִּרְבַּ
 בְּבַת-יְהוּדָה תִּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה:

ו וַיַּחְמַס כַּגֹּן שָׁכּוֹ שַׁחַת מוֹעֵדוֹ שִׁכַּח יְהוָה |
 בְּצִיּוֹן מוֹעֵד וְשַׁבַּת וַיִּנְאֶץ בְּזַעַם-אָפּוֹ מִלֶּפֶת
 וַכְּהֵן:

ז זָנַח אֲדַנֶּי | מִזִּבְחוֹ נֶאֱרַר מִקִּדְשׁוֹ הַסִּגְיָר
 בְּיַד-אוֹיֵב חוֹמַת אַרְמְנוֹתֶיהָ קוֹל נִתְּנוּ
 בְּבֵית-יְהוָה כְּיוֹם מוֹעֵד:

21 Zij hoorden hoe ik zucht, niemand is bereid mij te troosten. Al mijn vijanden hoorden van mijn ongeluk, zij verheugden zich over wat U hebt gedaan. Wanneer u de dag laat komen, door u aangekondigd, dan zullen zij net als mij worden.

22 Moge al hun snoodheid voor u komen: behandel hen, zoals U mij hebt behandeld om al mijn misdaden, want mijn verzuchting is groot, mijn hart kwijnt weg.

Hoofdstuk 2

1 Hoe hult God Tsions dochter in Zijn toorn, Israels sieraad vanuit de hemel ter aarde geworpen; Hij dacht tijdens Zijn dag van woede niet aan Zijn voetenbank.

2 Zonder clementie heeft God Ja'akovs woningen verzwolgen, in Zijn verbolgenheid heeft hij de vestingen van Jehoeda's dochter teneer geworpen, met de grond gelijk gemaakt, het koningschap en zijn vorsten ontwijd.

3 In zijn gloeiende toorn heeft hij iedere hoorn van Jisrael afgehakt. Hij heeft Zijn rechterhand voor de vijand ingetrokken; in Ja'akov brandt een vlamvend vuur, dat rondom verteert.

4 Hij spant Zijn boog als een vijand, Zijn rechterhand staat vast als een tiran, Hij vermoordt iedere wellust voor de ogen, in de tent van Tsions dochter stort Hij Zijn gramschap als een vernietigend vuur uit.

5 God is als een vijand geworden, Hij heeft Israel verzwolgen, verzwolgen al zijn paleizen, verdelgd zijn vestingen en op Jehoeda's dochter jammer en klacht gestapeld.

6 Hij roeide Zijn omgeving als een hof uit, verloor Zijn verzamelplaats. De Eeuwige heeft in Zion feest en Sjabbat aan de vergetelheid prijs gegeven en Hij versmaadde in Zijn gloeiende toorn koning en priester.

7 God heeft Zijn altaar verlaten, Zijn heiligdom verworpen, de muren van de paleizen overgeleverd in de handen van de vijand; hun stem galmt in het huis van de Eeuwige als op feestdagen.

- ח חָשַׁב יְהוָה | לְהַשְׁחִית חוֹמַת בֵּת-צִיּוֹן
נָטָה קֹו לֹא-הִשִּׁיב יָדוֹ מִבַּלְעַ וַיֹּאבֶל-חַל
וְחוֹמָה יַחַדוּ אִמְלֵלוּ:
- ט טָבְעוּ בְּאֶרֶץ שְׁעָרֶיהָ אֶבֶד וְשֹׁבֵר בְּרִיחֶיהָ
מִלִּכְּהָ וְשָׂרֶיהָ בְּגוֹיִם אֵין תּוֹרָה
גַּם-נְבִיאֶיהָ לֹא-מָצְאוּ חֲזוֹן מִיְהוָה:
- י יִשְׁבוּ לְאֶרֶץ יְדֻמוֹ וְקָנִי בֵּת-צִיּוֹן הֶעֱלוּ
עֶפְרָל עַל-רֹאשָׁם קָגְרוּ שִׁקִּים הוֹרִידוּ
לְאֶרֶץ רֹאשָׁן בְּתוֹלֵת יְרוּשָׁלַם:
- יא כָּלוּ בְדַמְעוֹת עֵינַי חֲמַרְמְרוּ מֵעֵי נִשְׁפָּף
לְאֶרֶץ כְּבִדֵי עַל-שֹׁבֵר בֵּת-עַמִּי בַעֲטָף
עוֹלִל וַיּוֹנֵק בְּרַחְבוֹת קָרְיָה:
- יב לְאִמְתָּם יֹאמְרוּ אֵיךְ דָּגַן וַיֵּין בְּהִתְעַטְפָם
כְּחָלָל בְּרַחְבוֹת עִיר בְּהִשְׁתַּפָּף נַפְשָם
אֶל-חֵיק אִמְתָּם:
- יג מִהָ-אֶעִידֶךָ מִהָ אֲדַמָּה-לָךְ הִבַּת יְרוּשָׁלַם
מִהָ אֲשׁוּהָ-לָךְ וַאֲנַחֲמֶךָ בְּתוֹלֵת בֵּת-צִיּוֹן
כִּי-גָדוֹל כִּיִּם שֹׁבֶרְךָ מִי יִרְפָּא-לָךְ:
- יד נְבִיאֶיךָ חָזוּ לָךְ שָׂוֵא וְתָפַל וְלֹא-גָלוּ
עַל-עוֹנֶיךָ לְהַשִּׁיב שְׁבִיתְךָ [שְׁבוּתָךְ] וַיַּחְזוּ
לָךְ מִשְׁאוֹת שָׂוֵא וּמְדוּחָם:
- טו סָפְקוּ עֲלֶיךָ כַּפָּיִם כָּל-עַבְרֵי דָרְךָ שָׁרְקוּ
וַיִּנְעוּ רֹאשָׁם עַל-בֵּת יְרוּשָׁלַם הַזֹּאת הָעִיר
שִׁיאֲמָרוּ כְּלִילַת יָפִי מְשׁוּשׁ לְכָל-הָאָרֶץ:
- טז פָּצוּ עֲלֶיךָ פִּיהֶם כָּל-אוֹיְבֶיךָ שָׁרְקוּ
וַיַּחֲרִקוּ-שֵׁן אָמְרוּ בַלְעָנוּ אָךְ זֶה הַיּוֹם
שִׁקְוִינָהוּ מִצָּאֵנוּ רְאִינוּ:
- יז עָשָׂה יְהוָה אֲשֶׁר זָמַם בַּעַע אֲמַרְתוּ אֲשֶׁר
צָוָה מִימֵי-קֶדֶם הָרַס וְלֹא חָמַל וַיִּשְׁמַח
עֲלֶיךָ אוֹיֵב הָרִים קָרָן צָרֶיךָ:
- 8 De Eeuwige heeft besloten de muren van Tsions dochter te vernielen, Hij heeft het snoer gespannen, Hij trekt Zijn hand niet terug van het vernielen, laat wal en muur treuren, gezamenlijk versmachten zij.
- 9 Verzonken in de grond Zijn haar poorten, te gronde gericht en verbroken heeft Hij haar grendels; haar koning en vorsten zijn onder de volken, zonder Leer, ook haar profeten ontvangen geen openbaring van de Eeuwige
- 10 Zij zitten verstomd ter aarde, de grijzen onder Tsions dochter, zij nemen as op hun hoofd, omgorden zich met zakken, laten het hoofd ter aarde hangen, Jeroesjalajims jonge vrouwen.
- 11 Mijn ogen vergaan van tranen, mijn ingewanden gloeien, mijn lever wordt op de grond uitgestort, over de val van de dochter van mijn volk, daar kind en zuigeling onmachtig van honger en dorst omkomen in de straten van de stad.
- 12 Hun moeders vragen zij: waar is koren en wijn? als zij machteloos van honger en dorst omkomen als verslagenen, in de straten van de stad, als zij hun levensadem uitblazen in de schoot van hun moeder.
- 13 Welk beeld zal ik u schetsen, waarmee u verbeelden, dochter van Jeruzalem, wat met u vergelijken, opdat ik u troost, jonge vrouw, dochter van TSION; want groot als de zee is uw wond, wie zal u genezen?
- 14 Uw profeten voorspelden u vals en leugenachtig, zij legden uw misdaden niet bloot, om uw afvalligen terug te brengen; zij voorspelden u valse en leugenachtige profetieën.
- 15 Over u slaat iedereen, die langs de weg gaat, de handen samen, zij sissen en schudden het hoofd over Jeroesjalajims dochter. Is dit de stad, waarvan men zei: „de volmaakt schone, de lust van de hele wereld!”
- 16 Al uw vijanden sperrren de mond tegen u op, sissen en knarsen de tanden en zeggen: wij hebben haar verwoest! Ha, dit is de dag, waarop wij gehoopt hebben; wij hebben die bereikt, beleefd!
- 17 De Eeuwige heeft zijn voornemen volbracht, Zijn belofte uitgevoerd die Hij had gedaan, sinds de vroegere dagen. Hij heeft zonder clementie teneer geworpen, de vijand over u doen juichen, de hoorn van zijn tegenstanders verhoogd.

יח צַעַק לָבָם אֶל־אֲדֹנָי חוֹמַת בַּת־צִיּוֹן
הוֹרִידִי כַנְחַל דְּמָעָה יוֹמָם וְלַיְלָה
אֶל־תַּתְּנִי פּוֹגַת לָךְ אֶל־תִּדְּם בַּת־עֵינָךְ:

יט קוֹמִי | רִנֵּי בַלַּיְלָה לְרֹאשׁ אֲשַׁמְרוֹת שְׂפָכִי
כַמַּיִם לְבָרֶךְ נִכַח פָּנֵי אֲדֹנָי שְׂאֵי אֱלֹו כַפִּיךָ
עַל־נַפְשׁ עוֹלְלֵיךָ הָעֲטוּפִים בְּרַעַב בְּרֹאשׁ
כָּל־חוֹצוֹת:

כ רְאֵה יְהוָה וְהִפְיֹטָה לְמִי עוֹלְלָתָ כֹּה
אִם־תֹּאכְלֶנָּה נְשִׁים פְּרִים עֲלֵלֵי טַפְחִים
אִם־יִהְרֹג בְּמִקְנֶשׁ אֲדֹנָי כֹּהֵן וְנָבִיא:

כא שְׂכָבוּ לְאַרְץ חוֹצוֹת נָעַר וְזָקֵן בְּתוֹלְתֵי
וּבְחוּרֵי נַפְלֹו בְּחָרֵב הַרְגָתָ בַּיּוֹם אַפְּךָ
טַבְּחָתָ לֹא חֲמַלְתָּ:

כב תִּקְרָא כְּיוֹם מוֹעֵד מַגּוּרֵי מַסְבִּיב וְלֹא הִיָּה
בַּיּוֹם אַף־יִהְיֶה פָּלִיט וְשָׁרִיד אֲשֶׁר־טַפְּחָתִי
וְרַבִּיתִי אִיבִי כֻלָּם:

18 Hun hart schreeuwt uit tot God; de muur van Zions dochter laat als een beek dag en nacht tranen stromen; gun u geen verademing, laat uw oogappel niet rusten.

19 Sta op, jammer in de nacht; aan het begin van de nachtwake, schud uw hart als water voor het aangezicht van God uit. Hef uw handen tot Hem op, voor het leven van uw kinderen, die omkomen van de honger op de hoeken van de straten.

20 Zie, Eeuwige, en kijk om, wie hebt U zo streng behandeld? Moeten vrouwen de vrucht van hun schoot verteren, kinderen zo teer verpleegd? Zullen in het heiligdom van God priester en profeet gedood worden?

21 Ter aarde in de straten liggen knapen en grijsaards, mijn jonge meisjes en jongens zijn gevallen door het zwaard. U hebt op de dag van Uw toorn omgebracht, zonder genade afgeslacht.

22 U nodigt mijn burens als op een feestdag bijeen, in de tijd van de toorn van de Eeuwige bestond er geen vluchteling, niemand die ontkwam; al die ik verpleegd en groot gebracht heb... mijn vijand heeft ze vernietigd!

פרק ג

א אֲנִי הַגֹּבֵר רָאֵה עֲנִי בְּשֹׁבֵט עֲבָרְתוֹ:

ב אוֹתִי נָתַג וְיִלְךָ חֲשֹׁף וְלֹא־אֹר:

ג אַךְ בִּי יֵשֶׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ כָּל־הַיּוֹם:

ד בִּלְהָ בְּשָׂרִי וְעוֹרִי שִׁבַּר עֲצְמוֹתַי:

ה בָּנָה עָלַי וַיִּקַּף רֹאשׁ וּתְלָאָה:

ו בְּמַחְשָׁכִים הוֹשִׁיבֵנִי כְּמַתִּי עוֹלָם:

ז גָּדַר בְּעַדִּי וְלֹא אֵצֶא הַכְּבִיד נְחֹשְׁתִּי:

ח גַּם כִּי אֲזַעַק וְאֲשׁוּעַ שְׁתָּם תַּפְּלֹתַי:

ט גָּדַר דְּרָכִי בְּגִזִּית נְתִיבַתִּי עֵנָה:

Hoofdstuk 3

- 1 Ik ben de man, die de ellende heeft aanschouwd, onder de gesel van Zijn toorn.
- 2 Hij dreef mij en voerde mij door lichtloze duisternis.
- 3 Slechts tegen mij wendt Hij Zijn hand weer de hele dag;
- 4 verscheurt mijn vlees en mijn huid, verbrijzelt mijn beenderen.
- 5 Hij bouwt om mij een muur en sluit mij nauw in met bitterheid en leed.
- 6 In duisternis laat hij mij wonen zoals zij die al lang dood zijn.
- 7 Hij heeft een omheining rondom mij opgetrokken, ik kan er niet uit; Hij heeft mijn ketenen verzwaard.
- 8 Zelfs als ik weeklaag en luid schreeuw blijft mijn gebed vruchteloos
- 9 Hij ommuurt mijn wegen met gehouwen steen, maakt mijn paden krom.

- י דָּב אֲרַב הוּא לִי אַרְיָה [אַרְיָה] בְּמִסְתָּרִים: 10 Hij is als een beer op de loer, een leeuw in zijn schuilplaats.
- יא דַּרְכֵי סוּרָר וַיִּפְשַׁחֲנִי שְׁמַנִּי שׁוּמִים: 11 Hij omwoelt mijn wegen en verscheurt mij, maakt mij geheel van streek.
- יב דַּרְךָ קִשְׁתּוֹ וַיִּצְיָבֵנִי כַּמִּטְרָא לַחֲץ: 12 Hij spant zijn boog en zet mij neer als het doel voor de pijl.
- יג הִבִּיא בְּכַלְיוֹתַי בְּנֵי אֲשָׁפְתּוֹ: 13 De pijlen van Zijn koker dringen mijn nieren binnen.
- יד הֵייתִי שְׁחֹק לְכָל־עַמִּי נִגְיַנְתֶּם כָּל־הַיּוֹם: 14 Ik ben mikpunt van spot geworden voor heel mijn volk, hun spotlied de hele dag.
- טו הִשְׁבִּיעַנִי בְּמַרְוֵרִים הַרְוֵנִי לַעֲנָה: 15 Hij heeft mij verzadigd met bittere kruiden, mij vervuld met alsem.
- טז וַיִּגְרַס בְּחֻצָּץ שֵׁנִי הִכְפִּישָׁנִי בְּאַפָּר: 16 Vermorzelt mijn tanden met kiezelstenen, overdekt mij met as.
- יז וַתִּזְנַח מִשְׁלֹם נַפְשִׁי נְשִׂיתִי טוֹבָה: 17 Mijn ziel ontzegt zich alle heil, ik vergeet het geluk.
- יח וְאָמַר אֲבָד נִצְחֵי וַתּוֹחַלְתִּי מִיְהוָה: 18 En zeg: verdwenen is mijn zege en mijn vooruitzicht op de Eeuwige!
- יט זְכַר־עֲנִי וּמְרוֹדֵי לַעֲנָה וְרָאשׁ: 19 De herinnering aan mijn ellende en mijn rampen is als alsem en bitterheid.
- כ זְכוֹר תִּזְכּוֹר וַתְּשִׁיחַ [וַתְּשׁוּחַ] עָלַי נַפְשִׁי: 20 Daar denkt mijn ziel voortdurend aan en zij kromt zich in mij.
- כא זֹאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי עַל־כֵּן אוֹחִיל: 21 Met dit idee troost ik mijn hart, daarop hoop ik:
- כב חֲסִדֵי יְהוָה כִּי לֹא־תִמְנוּ כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו: 22 dat de genade van de Eeuwige oneindig is, dat Zijn barmhartigheid nooit ophoudt.
- כג חֲדָשִׁים לְבִקְרִים רַבָּה אָמוּנְתָךְ: 23 Nieuw elke morgen, groot is Uw trouw.
- כד חֲלָקֵי יְהוָה אֲמַרְהָ נַפְשִׁי עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ: 24 Mijn aandeel is de Eeuwige, zegt mijn ziel, daarom stel ik mijn hoop op Hem.
- כה טוֹב יְהוָה לְקַוֹּ לְנַפֵּשׁ תִּדְרָשָׁנּוּ: 25 Goed is de Eeuwige voor hen, die Hem vertrouwen, voor de ziel, die Hem zoekt.
- כו טוֹב וַיַּחֲלֵל וְדוּמָם לַתְּשׁוּעַת יְהוָה: 26 Het is goed, wanneer men in stilte op de hulp van de Eeuwige wacht.
- כז טוֹב לְגֹבֵר כִּי־יִשָּׂא עַל בְּנֵעוּרָיו: 27 Goed is het voor de man, wanneer hij het juk draagt in zijn jeugd.
- כח יֹשֵׁב בְּדָד וַיִּדָּם כִּי נָטַל עָלָיו: 28 Laat hem eenzaam zitten en zwijgen, terwijl Hij het hem oplegt.
- כט יִתֵּן בְּעַפְרָל פִּיהוּ אוֹלֵי יֵשׁ תִּקְוָה: 29 Zijn mond in het stof buigt, wellicht bestaat er uitkomst.
- ל יִתֵּן לְמַכְהוּ לַחֵי יִשְׁבַּע בְּחַרְפָּה: 30 Die zijn kwelgeest de wang aanbiedt, zich verzadigt met smaad.
- לא כִּי לֹא יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדַנִּי: 31 Want niet eeuwig laat de Heer hem aan zijn lot over.
- לב כִּי אִם־הוֹגָה וְרַחֵם כָּרַב חֲסָדוֹ [חֲסָדָיו]: 32 Want zoals Hij iemand heeft bedroefd, zo erbarmt Hij zich met Zijn oneindige genade.

לג כִּי לֹא עָנָה מְלָבוֹ וַיִּגְדַּח בְּנִי-אִישׁ:	33 Hij kwelt niemand onwillekeurig noch bedroeft de mensenkinderen.
לד לְדַבְּאֵי תַחַת רַגְלָיו כֹּל אֲסִירֵי אֶרֶץ:	34 Om onder Zijn voeten al wie geketend is op de aarde te vermorzelen;
לה לְהַטּוֹת מִשְׁפֹּט-גָּבֵר נֶגְדַּח פָּנָי עֲלִיּוֹן:	35 Om het recht van de man te buigen tegenover de Allerhoogste.
לו לְעֵנֹת אָדָם בְּרִיבּוֹ אֲדֹנָי לֹא רָאָה:	36 Om een mens in zijn strijd te krenken kan God niet behagen.
לז מִי זֶה אָמַר וַתְּהִי אֲדֹנָי לֹא צָוָה:	37 Wie was het die zei en het gebeurde, als het God niet was die het heeft geboden?
לח מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תֵצֵא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב:	38 Dat uit de mond van de Allerhoogste niet zowel het kwade als het goede zou komen?
לט מִה-יִתְאוּנֶן אָדָם חַי גָּבֵר עַל-חַטָּאוֹ [חַטָּאוֹ]:	39 Waarom beklaagt de mens zich dan in zijn leven, de man over het resultaat van zijn zonden?
מ מִנְחַפְשָׁה דְרָכֵינוּ וְנַחְקֶרְהָ וְנִשׁוּבָה עַד-יְהוָה:	40 Laat ons onze wegen onderzoeken en doorgronden en tot de Eeuwige terugkeren.
מא מִאֵשׁ לְבַבְנוּ אֶל-כַּפָּיִם אֶל-אֵל בְּשָׁמַיִם:	41 Laat ons onze harten met onze handen tot God in de hemel heffen.
מב נַחֲנוּ פְשַׁעֲנוּ וּמְרִינוּ אֶתְּךָ לֹא סָלַחְתָּ:	42 Wij waren afvallig en weerspanning, daarom hebt U niet vergeven.
מג סַבְּתָה בָּאֵף וַתִּרְדֹּפֵנוּ הַרְגֵתָ לֹא חֲמַלְתָּ:	43 U hebt U in toorn omhuld en ons vervolgd, zonder mededogen gemoord.
מד סַבְּתָה בְּעָנָן לָךְ מֵעֵבֹר תִּפְלָה:	44 U hebt U met een wolk omhuld, zodat geen gebed kan doordringen.
מה סָחִי וּמְאוֹס תִּשְׁמַנּוּ בְּקֶרֶב הָעַמִּים:	45 Tot verschopping en afschuw maakt U ons te midden van de volken.
מו פָּצוּ עֲלֵינוּ פִּיהֶם כָּל-אֲבִיבֵינוּ:	46 Al onze vijanden sperren hun mond wijd open tegen ons op.
מז פָּחַד וּפַחַת הָיָה לָנוּ הַשָּׂאת וְהַשָּׁבֵר:	47 Angst en valstrik is ons ten deel gevallen, verwoesting en ondergang.
מח פְּלִגֵּי-מַיִם תִּנְרַד עֵינַי עַל-שָׁבֵר בַּת-עַמִּי:	48 Waterbeken stromen uit mijn oog vanwege de ondergang van de dochter van mijn volk.
מט עֵינַי נִגְרָה וְלֹא תִדְמָה מֵאֵין הַפְּגוֹת:	49 Mijn oog laat onophoudelijk tranen, zonder verademing.
נ עַד-יִשְׁקִיף וַיִּרְא יְהוָה מִשָּׁמַיִם:	50 Totdat de Eeuwige van de hemel neerkijkt en ziet.
נא עֵינִי עוֹלְלָה לְנַפְשִׁי מִכֹּל בָּנוֹת עִירִי:	51 Mijn oog doet mijn ziel pijn, om alle dochters van mijn stad.
נב צוֹד צְרוּנִי כַצֶּפֶר אֲבִי חֲנָם:	52 Zij jagen op mij als was ik een vogel, mijn vijanden, zonder motief.
נג צָמְתוּ בְבוֹר חַיִּי וַיִּדוּ-אָבֶן בֵּי:	53 Zij plaatsten mijn leven gevangen in een kuil en wierpen stenen naar mij.
נד צְפוּ-מַיִם עַל-רֹאשִׁי אָמַרְתִּי נִגְוַרְתִּי:	54 Water stroomde over mijn hoofd, ik zei: ik ben vernietigd.

- נה קראתי שמך יהוה מבור תחתיות: 55 Uw naam, Eeuwige, riep ik aan, uit de diepte van de kuil.
- נו קולי שמעת אל-תעלם אזנך לרוחתי לשועתי: 56 Mijn stem hebt U gehoord, wend Uw oor niet af van mijn smeken om verademing.
- נז קרבת ביום אקראך אמרת אל-תירא: 57 Nabij bent U wanneer ik U roep, U zegt: vrees niet!
- נח רבת אדני ריבי נפשי גאלת חי: 58 U Heer voert het geding van mijn ziel, U redt mijn leven.
- נט ראיתה יהוה ענתתי שפטה משפטי: 59 U, Eeuwige, ziet mijn verdrukking, o doe mij recht.
- ס ראיתה כל-נקמתם כל-מחשבתם לי: 60 U ziet al hun wraakzucht, hun plannen tegen mij.
- סא שמעת הרפתם יהוה כל-מחשבתם עלי: 61 U, Eeuwige, hoort hun laster, hun plannen tegen mij!
- סב שפתי קמי והגיונם עלי כל-היום: 62 De motieven van mijn tegenstanders en hun pogingen tegen mij, de hele dag.
- סג שבתם וקימתם הביטה אני מנגינתם: 63 Zie, of zij nu zitten of staan, ik ben hun spotlied;
- סד תשיב להם גמול יהוה כמעשה ידיהם: 64 Geef hun, Eeuwige, hun loon, naar het werk van hun handen.
- סה תתן להם מגנת-לב תאלתר להם: 65 Geef hun hart ten prooi aan krenking, leg Uw vloek op hen.
- סו תרדף באף ותשמידם מתחת שמי יהוה: 66 Vervolg hen in toorn en verdelg hen onder de hemel van de Eeuwige vandaan.

פרק ד

- א איכה יועם זהב ישנא הכתם הטוב תשתפכנה אבני-קדש בראש כל-חוצות: 1
- ב בני ציון היקרים המסלטים בפז איכה נחשבו לנבלי-חרש מעשה ידי יוצר: 2
- ג גם-תנין [תנים] חלצו שד היניקו גוריהן בת-עמי לאכזר כי ענים [פיענים] במדבר: 3
- ד דבק לשון יונק אל-חכו בצמא עוללים שאלו לחם פרש אין להם: 4
- ה האכלים למעדנים נשמו בחוצות האמנים עלי תולע חבקו אשפתות: 5

Hoofdstuk 4

- 1 Hoe is het goud dof gemaakt, het edele metaal vervalst, hoe zijn de heilige stenen verstrooid over de hoeken van alle straten!
- 2 De kinderen van Tzion, zo kostbaar, gewaardeerd net als het fijnste goud, hoe werden zij nu gelijkwaardig beschouwd aan aarden kruiken, het handwerk van de pottenbakkers.
- 3 Zelfs draken geven de borst, zogen hun jongen, de dochter van mijn volk is het afschuwelijke ten deel gevallen zoals struisvogels in de woestijn.
- 4 De tong van de zuigeling kleeft aan zijn gehemelte van dorst, kleine kinderen vragen brood, niemand reikt het hun toe.
- 5 Zij, die geurige spijzen genoten, vergaan op de straten, zij die op purper opgroeiden, leven nu op vuilnisbelten.

- ו וַיִּגְדֹּל עֵינָן בַּת־עַמִּי מִחַטָּאת סֹדִם הַהַפּוּכָה
כְּמוֹ־רָגַע וְלֹא־חָלוּ בָּהּ יְהוּדִים:
- ז זָכוּ נְזִירֶיהָ מִשְׁלַג צָחוּ מִחֶלֶב אָדָמוּ עֵצֶם
מִפְּנִינִים סַפִּיר גִּזְרָתָם:
- ח חֲשֹׁךְ מִשְׁחֹרֵר תִּתְּאָרֶם לֹא נִכְרוּ בַּחֲצוֹת
צָפַד עוֹרֶם עַל־עֲצָמָם יָבֵשׁ הָיָה כְּעֵץ:
- ט טוֹבִים הָיוּ חֲלִיל־חֶרֶב מִחֲלָלֵי רַעֲב שָׁהֵם
יָזְבוּ מִדְּקָרִים מִתְּנוּבַת שְׂדֵי:
- י יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בְּשָׁלוֹ וְלִדְהֶן הָיוּ
לְבָרוֹת לָמוּ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי:
- יא כָּלָה יְהוָה אֶת־חַמָּתוֹ שִׁפָּךְ חֲרוֹן אַפּוֹ
וַיִּצַּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסוּדֹתֶיהָ:
- יב לֹא הֶאֱמִינוּ מַלְכֵי־אֲרָץ וְכָל [כָּל] יֹשְׁבֵי
תְּבֵל כִּי יָבֵא צָר וְאוֹיֵב בְּשַׁעְרֵי יְרוּשָׁלַם:
- יג מִחַטָּאת נְבִיאָיָה עֹנֶת כְּהִנֵּה הַשְּׂפָכִים
בְּקַרְבָּה בָּם צַדִּיקִים:
- יד נָעוּ עוֹרִים בַּחֲצוֹת נִגְאָלוּ בָּדָם בְּלֹא
יֻכְלוּ יִגְעוּ בַלְבָּשֵׁיהֶם:
- טו סוֹרוּ טָמְאָ קָרְאוּ לָמוּ סוֹרוּ סוֹרוּ אֶל־תִּגְעוּ
כִּי נָצוּ גַם־נָעוּ אָמְרוּ בְּגוֹלָם לֹא יוֹסִיפוּ
לָגוֹר:
- טז פָּנֵי יְהוָה חֲלָקָם לֹא יוֹסִיף לְהַבִּיטֵם פָּנֵי
כְּהִנִּים לֹא נִשְׂאוּ זַקְנִים [וְזַקְנִים] לֹא חָנְנוּ:
- יז עוֹדִינָה [עוֹדִינוּ] תִּכְלִינָה עֵינֵינוּ
אֶל־עֲוֹרָתָנוּ הֶבֶל בְּצַפִּיתָנוּ צָפִינוּ אֶל־גּוֹי
לֹא יוֹשֵׁעַ:
- יח צָדוּ צַעֲדֵינוּ מִלְכַת בְּרַחֲבֵתֵנוּ קָרַב קַצֵּינוּ
מִלְאָו יִמִּינוּ כִּי־בָא קַצֵּינוּ:
- יט קָלִים הָיוּ רִדְפֵינוּ מִנְשָׂרֵי שָׁמַיִם
עַל־הַהָרִים דִּלְקָנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ:
- 6 Groter is de schuld van de dochter van mijn volk, dan de zonde van Sedom, dat in een ogenblik verging, waarnaar niemand een hand uitstak.
- 7 Witter dan sneeuw waren haar vorsten, blanker dan melk, hun gelaatskleur roder dan korallen, hun voorkomen mooier dan saffier.
- 8 Donkerder dan zwart is nu hun voorkomen, zij zijn op de straten onzichtbaar. Gerimpeld is de huid op hun gebeente, droog als hout.
- 9 Gelukkiger zijn zij, die door het zwaard zijn gevallen, dan zij die door de honger zijn geveld, zij die doorboord in hun bloed zwommen, dan die als veldvruchten verteerd werden.
- 10 De handen van liefdevolle vrouwen kookten haar kinderen, ze dienden als voedsel bij de ondergang van de dochter van mijn volk.
- 11 De Eeuwige heeft Zijn toorn de vrije teugel gegeven, Zijn toorn gloed uitgestort. Hij ontstak een vuur in Tsjion, dat het tot op de grondvesten verteerde.
- 12 De koningen van de aarde geloofden het niet, noch alle bewoners van de aarde, dat de verdrukker en vijand komen zou in de poorten van Jeroesjalajim.
- 13 Vanwege de zonden van haar profeten, de misdaden van haar priesters, die het bloed der rechtvaardigen in haar vergoten.
- 14 Zij dwalen als blinden in de straten rond, met bloed bezoedeld, zodat niemand hun kleren durft aan te raken.
- 15 Terug! Onreine! roept men hun toe, terug! terug! raak niets aan! want zij vluchten en dwalen rond; onder de volkeren zeggen zij: deze zullen nooit een woning vinden!
- 16 De toorn van de Eeuwige heeft hen gescheiden, Hij zal niet meer op hen neerzien. Het aanzien van de priesters hebben zij niet geacht, ouderen niet ontzien.
- 17 Nog altijd echter smachten onze ogen naar hulp voor ons. Met al ons wachten, zien wij wachtend uit naar een volk dat toch niet helpen kan.
- 18 Zij legden hinderlagen voor ons, zodat wij niet over straat konden; dichtbij is ons einde, vol zijn onze dagen; want ons einde is aangebroken.
- 19 Vlugger waren onze vervolgers dan de adelaars van de hemel, in de bergen jaagden zij op ons, in de woestijnen loerden zij op ons.

כ רוח אֲפִינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בְּשִׁחִיתוֹתֵם
אֲשֶׁר אֲמַרְנוּ בְּצִלוֹ נַחֲיָה בְּגוֹיִם:

כא שִׁישֵׁי וְשִׁמְחֵי בַת־אֲדוֹם יוֹשְׁבֵי [יוֹשְׁבֵי] יוֹשְׁבֵי
בְּאֶרֶץ עֹזַן גַּם־עָלֶיךָ תִּעְבְּר־כּוֹס תִּשְׁכְּרֵי
וְתִתְעַרְי:

כב תִּם־עֹנֶךָ בַת־צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתְךָ
פְּקֹד עֹנֶךָ בַת־אֲדוֹם גְּלָהּ עַל־חַטָּאתֶיךָ:

פרק ה

א זְכֹר יְהוָה מַה־הָיָה לָנוּ הַבֵּיט [הַבֵּיטָה]
וּרְאֵה אֶת־חַרְפֹּתֵנוּ:

ב נַחֲלַתְנוּ נִהְפַכָּה לְזָרִים בְּתֵינוּ לְנֹכְרִים:

ג יְתוּמִים הָיִינוּ אִין [וְאִין] אָב אֲמַתֵּינוּ
כְּאֶלְמָנוֹת:

ד מִיַּמֵּינוּ בְּכֶסֶף שָׁתֵינוּ עֲצֵינוּ בְּמַחִיר יָבֵאוּ:

ה עַל צוּאֲרֵנוּ נִרְדָּפְנוּ יִגְעֵנוּ לֹא [וְלֹא]
הוֹנְח־לָנוּ:

ו מִצָּרִים נָתַנוּ יָד אֲשׁוּר לְשַׁבַּע לָחֶם:

ז אֲבַתֵּינוּ חָטְאוּ אִינִם [וְאִינִם] אֲנַחְנוּ
[וְאֲנַחְנוּ] עֹנֵתֵיהֶם סָבְלָנוּ:

ח עֲבָדִים מְשָׁלוּ בָנוּ פִּרְק אִין מִיָּדָם:

ט בְּנַפְשֵׁנוּ נִבְיָא לְחַמְנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמְדַבֵּר:

י עוֹרֵנוּ כְּתַנּוֹר נִכְמְרוּ מִפְּנֵי זִלְעָפוֹת רָעֵב:

יא נָשִׁים בְּצִיּוֹן עָנוּ בְּתִלְתַּת בְּעָרֵי יְהוּדָה:

יב שָׂרִים בְּיָדָם נָתְלוּ פְּנֵי זְקֵנִים לֹא נִהְדָּרוּ:

20 De adem van ons bestaan, de gezalfde van de Eeuwige, is gevangen in hun strikken, van wie wij zeiden: in zijn schaduw zullen wij leven onder de volkeren.

21 Jubel en juich, dochter van Edom, bewoners van het land Oets, ook u zult de beker ontvangen, u zult dronken worden en naakt zijn.

22 Gedelgd is uw schuld, dochter van Zion; Hij zal u verder niet in ballingschap laten; Hij denkt aan uw schuld, dochter van Edom, zal uw zonden ontbloten!

Hoofdstuk 5

1 Gedenk, o Eeuwige, wat ons gebeurd is, zie en aanschouw onze schande.

2 Ons erfdeel is aan vreemdelingen toegevallen, onze huizen aan buitenlanders.

3 Vaderloze wezen zijn wij geworden, onze moeders zijn net weduwen.

4 Ons water drinken wij in ruil voor geld, ons hout wordt ons tegen betaling geleverd.

5 Wij worden op de nek gezeten, wij zijn uitgeput en rusten nooit.

6 Aan Egypte doen wij een handreiking, aan Asshoer om brood om ons te voeden.

7 Onze voorouders hebben gezondigd, zij zijn er niet meer; wij echter boeten voor hun misdaden.

8 Slaven heersen over ons, niemand bevrijdt ons uit hun macht.

9 Met levensgevaar ontvangen wij ons brood, vanwege het zwaard in de woestijn.

10 Onze huid brandt als een oven, door de verterende gloed van de honger.

11 Vrouwen onteren zij in TSION, meisjes in Jehoeda's steden.

12 Zij hangen eigenhandig vorsten op, hebben geen genade voor grijzen.

יג	בַּחֹרִים טָחוּן נִשְׂאוּ וּנְעָרִים בְּעֵץ כְּשֵׁלוֹ:	13	Jonge mannen dragen molenstenen, knapen struikelen onder de last van het hout.
יד	זְקֵנִים מִשְׁעַר שְׁבָתוֹ בַּחֹרִים מִנְּגִינָתָם:	14	Ouderen zijn uit de poort verdwenen, jongelui zingen niet meer.
טו	שְׁבַת מְשׁוּשׁ לִבָּנוּ נִהְפָּךְ לְאַבֵּל מְחֹלְנוֹ:	15	Verdwenen is de blijdschap van onze harten, onze vreugdedans in rouw veranderd.
טז	נִפְלְאָה עָטְרַת רֹאשֵׁנוּ אִי־נָא לָנוּ כִּי חָטְאָנוּ:	16	De kroon is ons van het hoofd gevallen, heb medelijden met ons, wij hebben gezondigd!
יז	עַל־זֶה הִיָּה דָוָה לִבָּנוּ עַל־אַלֶּה חֲשָׁבוּ עֵינֵינוּ:	17	Daarom lijdt ons hart, om deze reden zijn onze ogen donker geworden.
יח	עַל הַר־צִיּוֹן שְׁשָׁמָם שְׁוַעֲלִים הִלְכוּ־בּוֹ:	18	Omdat Tsions berg verwoest is en vossen er op rond zwerven.
יט	אַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תִּשָּׁב בְּסֶאֱךָ לְדָר וְדוֹר:	19	U, Eeuwige, zit eeuwig op uw troon, Uw troon bestaat door alle eeuwen heen.
כ	לָמָּה לִנְצַחַת תִּשְׁכַּחֲנוּ תַעֲזֹבוּנוּ לְאַרְרָךְ יָמִים:	20	Waarom zult U ons voor altijd vergeten, ons verlaten tot in lengte van dagen!
כא	קָהַל וְאַחַר כֵּךְ חוֹזֵן הִשִּׁיבָנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁוֹב [וְנִשְׁוֹבָה] חֲדָשׁ יָמֵינוּ בְּקֶדֶם:	21	<i>Eerst de gemeente, daarna door de voorzanger herhaald:</i> Voer ons, Eeuwige, tot U terug, wij willen terugkeren, vernieuw onze dagen zoals voorheen.
כב	חֹזֵן כִּי אִם־מָאֵס מְאַסְתָּנוּ קַצְפַּת עָלֵינוּ עַד־מָאֵד:	22	<i>De voorzanger:</i> Wilt U ons opnieuw verwerpen, oneindig de hele tijd op ons vertoerd zijn?
	קָהַל וְחוֹזֵן הִשִּׁיבָנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְנִשְׁוֹב [וְנִשְׁוֹבָה] חֲדָשׁ יָמֵינוּ בְּקֶדֶם:		<i>De gemeente en daarna de voorzanger herhalen opnieuw:</i> Voer ons, Eeuwige, tot U terug, wij willen terugkeren, vernieuw onze dagen zoals voorheen.

Onderstaande herhaalt het laatste Echa-hoofdstuk, met na iedere zin afwisselend de uitroep 'Ach!' en 'Ach wat is ons overkomen.'

אוי.	זְכוֹר יְיָ מָה הִיָּה לָנוּ
אוי מָה הִיָּה לָנוּ:	הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת חֲרַפְתָּנוּ.
אוי.	נִחַלְתָּנוּ נִהְפָּכָה לְזָרִים
אוי מָה הִיָּה לָנוּ:	בְּתֵינוּ לְנֹכָרִים.
אוי.	יְתוֹמִים הִיָּינוּ וְאִין אָב
אוי מָה הִיָּה לָנוּ:	אֲמוֹתֵינוּ כְּאֲלֻמָּנוֹת.
אוי.	מִימֵינוּ בְּכֶסֶף שְׁתֵּינוּ
אוי מָה הִיָּה לָנוּ:	עֲצִינוּ בְּמַחִיר יָבֵאוּ.
אוי.	עַל צוֹאֲרֵנוּ נִרְדְּפָנוּ
אוי מָה הִיָּה לָנוּ:	יִגְעֵנוּ וְלֹא הוֹנַח לָנוּ.
אוי.	מִצָּרִים נִתְּנוּ יָד
אוי מָה הִיָּה לָנוּ:	אֲשׁוּר לְשִׁבְעַת לְחָם.
אוי.	אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ וְאִינָם

וּאֲנַחְנוּ עֲוֹנֹתֵהֶם סָבְלָנוּ.
עֲבָדִים מְשֻׁלוּ בָנוּ
פִּרְק אֵין מִיָּדָם.
בְּנַפְשָׁנוּ נָבִיא לַחֲמָנוּ
מִפְּנֵי חָרֵב הַמֶּדְבָּר.
עוֹרְנוּ כְּתַנּוּר נִכְמְרוּ
מִפְּנֵי זִלְעָפוֹת רָעַב.
נָשִׁים בְּצִיּוֹן עָנוּ
בְּתֵלֵת בְּעָרֵי יְהוּדָה.
שָׂרִים בְּיָדָם נָתְלוּ
פָּנֵי זְקֵנִים לֹא נִהְדָּרוּ.
בַּחוּרִים טָחוֹן נִשְׂאוּ
וַנְּעָרָם בְּעֶץ כְּשָׁלוּ.
זְקֵנִים מִשְׁעָר שָׁבְתוּ
בַּחוּרִים מְנַגִּינָתָם.
שָׁבְתָה מְשׁוּשׁ לִבְנוּ
נִהְפָּךְ לְאַבָּל מַחוּלָּנוּ.
נִפְלְאָה עֲטָרַת רֹאשֵׁנוּ
אוֹי נָא לָנוּ כִּי חָטְאֵנוּ.
עַל זֶה הָיָה דְוָה לִבְנוּ
עַל אֵלֹהִים חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ.
עַל הַר־צִיּוֹן שִׁשְׁמָם
שׁוֹעָלִים הִלְכוּ־בוּ.

אַתָּה יְיָ לְעוֹלָם תִּשָּׁב כְּסֶאֱךָ לְדוֹר וָדוֹר:

לְמָה לְנִצָּחַת תִּשְׁכַּחְנוּ תַעֲזֹבְנוּ לְאַרְךָ יָמִים:

קְהֵל וְאַחַר כֵּךְ חוֹזֵן הִשִּׁיבְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדְמָם:

חוֹזֵן כִּי אִם מָאָס מֵאַסְתָּנוּ קִצְפַּת עָלֵינוּ עַד מְאֹד:

קְהֵל וְחוֹזֵן הִשִּׁיבְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדְמָם:

אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:
אוֹי.

עַל אֵלֹהִים וְעַל אֵלֹהִים אֲנִי בּוֹכֶיָה. עֵינַי עֵינַי
יִוְרְדָה מַיִם. עַל חוֹרְבַן בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ. כִּי הוֹרַס
וְכִי הוֹדָשׁ. אֲסָפוֹד בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מְסֻפָּד
חֲדָשׁ. עַל הַקּוֹדֶשׁ וְעַל הַמְּקֻדָּשׁ.

Over dit alles ween ik, mijn oog, ach, mijn oog versmelt
van tranen; over de verwoesting van het heiligdom dat
vernield en vertrapt is, houd ik ieder jaar opnieuw
weeklachten, over het heilige en het heiligdom.

תַּסְתֵּר לְאֵלִים תְּרִשִׁישִׁים מִרֶן. כְּזַעֲזַעַתָּ
עוֹלָם מִפְּנֵי חֲרוֹן. כְּלִהְטָה אֵשׁ בֵּין בְּיַד אֲרוֹן.

Diep omhult U Zich, o Eeuwige, en verstomd is het gezang van de engelen; de aardbol beefde voor Uw toorn toen het vuur tussen de beide draagbomen van de ark flakkerde.

שְׁנֵי מִקְדָּשִׁים אֲשֶׁר בְּמַעְלָה וּבְמַטָּה. זֶה עַל
גְּבִי זֶה הָאֶפְלוֹ בְּעֵלְטָה. וְנִמְתָּ אַחֲרָיִךְ
אֶתְאֲפֵק וְאֲבִיטָה.

Beide heiligdommen, het hemelse en het aardse, zijn op dit moment helaas in de diepste duisternis gehuld, en U, Almachtige, hebt gezegd: "Ik wil zwijgen, Mij terughoudend opstellen en toezien!"

רְאִשֵׁי הַבָּדִים כְּנִגְנָזוּ מִבַּיִת הַפְּרָכוֹת. וְאֲרַבֵּעַ
גָּחְלִים בְּדַבִּיר מְהֻלְכוֹת. וְאֲרַבְּעִים יְסוֹד עַד
תַּהוֹם מְלַחְכוֹת.

Daar verdwenen de vier uiteinden van de draagbomen van binnen het voorhangsel, vier vuurfakkels waarden in het allerheiligste rond, en verteerden de veertig grondzuilen tot op een onafzienbare diepte.

קֹדֶשׁ הַקְּדָשִׁים מִכְּתִי קֹדֶשׁ כְּנִבְדָּד. סַחֲתָ
וְהִילַלְתָּ אֱהִלֵי שָׂדֵד. וְנִמְתָּ אֶבֶה כַּף אֶל כַּף
וְשִׁאֲגַת הַיָּדָד.

Toen de heilige scharen het allerheiligste moesten verlaten, ach, toen riep U jubelend uit: "verdwenen is Mijn woning!" en overluid barstte U een vreugdekreet uit.

צְפִירַת תְּפֹאֲרֹתֶיךָ כְּנִתְנָה בְּיַד צָר. וְכָל כְּלֵי
חֲמֻדָּה אֲוִי בֵּית הָאוֹצָר. וְלֶךְ הַכֹּחַ וְהַגְּבוּרָה
וְנִמְוֵ לֹא עֲצָר.

Zo was Uw prachtige diadeem in de hand van de tegenstanders overgeleverd; zo werden de lieflijke kostbaarheden met de schatten samen weggedragen; U is de kracht, U de almacht; maar zij zeiden: Hij schiet tekort!

פְּנֵי הַכִּסֵּא אֲזוּ אֶפְלוֹ. וְגִבְהֵי שָׁמַיִם לְקִדְרוֹת
הִשְׁפָּלוֹ. יָכִין וּבִעֵז לְהַשְׁתַּבֵּר כְּנִפְלוֹ.

Toen verduisterde de glans van de troon, aan het hemelse uitspansel doofde het licht, toen Jachin en Boaz (namen van de twee zuilen van het heiligdom: I Koningen 7:21) verbrijzeld ter aarde stortten.

עֲשֶׂר שְׁלַחֲנוֹת אֲזוּ שׁוֹלְלוֹ. וְלַעֲזוּרְכֵיהֶם נָמוּ
אֵיהָ אֲדוֹן אֵלוֹ. לְאוֹצַר שְׁנַעַר לְקִדְשִׁים
כְּהִנְחָלוֹ.

Geroofd werden alle tien tafels, de opzichters werd toegeroepen „waar troont de Heer van al deze dingen? En Sjinars schatten, de huizen van ontucht werden hiermee begiftigd.

שָׂרְפִים עוֹמְדִים נָעוּ מִמַּעַמָּד. כְּנִהְרְסוּ מְכוֹנוֹת
מִבַּיִת מִחֻמָּד. זָרִים קָרְאוּ יְמֵי הַשְׁמָד.

De staande Seraphim wankelden op hun plaats, omdat in de kostbare tempel de stellingen werden verbrijzeld, en barbaren algehele vernietiging verkondigden.

נִחְשָׁת יָם וְעִשְׂרָה כִּירוֹת. כְּנִמְסְרוּ לְבַל וְהָנֵם
שְׁבוּרוֹת. וּשְׁנֵי הַמְּאוּרוֹת מֵאֲזוּ קְדוּרוֹת.

Sinds de koperen zee en de tien wasvaten verbrijzeld en aan Bel [god van Babel: Jes. 46:1, Jer. 50:2; 51:44] overgeleverd werden, zijn de twee lichten van de hemel uitgeblust.

מַעֲשֵׂה הָאוּפָנִים אֲשֶׁר בְּמֶרְכָּבָה. כְּהוֹרְדוּ
לְאֶרֶץ זָהָר הֶרְקִיעַ כְּבָה. חוֹלֵשׁ עַל גּוֹיִם
לְפָנֵי כְּרוּבִים בָּא.

Toen het raderwerk voor de Merkava (hemelse strijdswagen) ter aarde stortte, werd de glans aan de hemel verdonkerd, omdat de veroveraar van de volken (Nebuchadnezar) tot aan de Cheroevim naar voren trad.

לוֹיּוֹת הַמוֹרָד מַעַת הוֹרְדוּ. הִטְלָלִים עוֹד
לְבָרְכָה לֹא יָרְדוּ. כְּלָבִים רָעִים עַל בְּמַתִּי
עַבְדְּךָ.

Toen de kunstig vervaardigde raderen voor het wasvat ter aarde stortten, bevochtigde de gezegende dauw niet meer de dorstige aarde, omdat de boze honden (goddeloze vijanden) zich tot de wolken verhieven.

כָּל כְּלֵי הַכֶּסֶף וּכְלֵי הַזָּהָב. קִצְצוּ וְשׁוּסוּ מִבַּיִת
הַלְהָב. כְּצֵאת הַהָדָר שְׁחָחוּ עֲזָרֵי רַהֲב.

Al het zilveren en gouden vaatwerk werd verminkt en uit het in brand staande huis weggeroofd, alle heerlijkheid verdween, toen werden de trotse hoofden gebogen.

יום אשר נקרא מהומה ומבוכה. להקת
מלאכים באשה מצרה נבוכה. דבור פתח
וענו אחריו איכה.

טס עמוני ומואבי והוציאו הכרובים.
ובכליבה היו בם מסובבים. הנה ככל הגוים
בית יהודה חשובים.

חיל שרפי מעלה חלף מגדלתו. ואל אדיר
שמו לא אבה תהלתו. לגלים פהושת בית
תפארתו.

זמרי שחק החשו מנעם. ונם מה לכם פה אין
היום טעם. מה תקלסו למלך בשעת הזעם.

והכהנים והלויים על משמרותם נשחטים.
ועל מחלקותם עמדו שעטת אסטרדיוטים.
ונמו איה מלך אסור ברהטים.

הכלים והמשמשים בשבי הולכים. השרים
והסגנים בכבל משוכים. ותמור בדים שק
חגרו מלאכים.

דץ לביא ופקח עיניו. והנה מיכאל מהלך
לפניו. ושרים הולכים בעבדים חזו המוניו.

גאודה עטה וכבה את המנורה. ונטה ידו אל
אל המורה. ויחשיף אור עטה אורה.

בשאגו פארי בדביר בל. ברח דודי בעל מת
מתאבל. פקדון הרוחות בו בלילה לא קבל.
אמר למשחיתים חמתי התכתי. את ידידות
נפשי בכף אויביה נתתי. עזבתי את ביתי
ונחלתי נטשתי.

O, ongelukkige dag, die angst en lijden verkondigde,
waarop de schare van de engelen jammerde als een
barende, Hij, de Eeuwige hief het klaaglied aan, en
jammerend stemde het onsterfelijke leger daarmee in.

De Ammonieten en Moabieten haastten zich en haalden de
Cheroevim te voorschijn, droegen ze op een platform ter
bezigting rond. "Kijk!", riepen zij zegevierend uit,
"Jehoeda's huis is niet achtenswaardiger dan andere
volkeren!"

Verduisterd werd de heerlijkheid van de verheven
Seraphim, de Almachtige versmaadde de lofzang van de
onsterfelijken, omdat Zijn heerlijke tempel in een
puinhoop veranderd werd.

Ontstemd was het liefelijke getokkel, want de Eeuwige
zei: "wat wilt u hier, op deze ongelukkige dag! Wat baten
de koning hymnen wanneer zijn stemming door verdriet
bedrukt wordt?"

Priesters en Levieten werden bij het uitoefenen van hun
ambt afgeslacht, de menigte booswichten betrad de
heilige plaats en riep honend: "Waar is de koning? Waar is
de eigenaar van de tempel?"

En als buit verdween het vaatwerk van het heiligdom;
dienaren, vorst en adel werden in boeien geslagen; de
engelen omhingen zich met zakken in plaats van met
lichtend gewaad.

In woeste vreugde sloeg de leeuw zijn ogen op, en zie,
daar toog de engel Michael voor hem uit, en de
losgelaten krijgslieden zagen onsterfelijken op de aarde
ronddolen.

Trots schreed de vijand vooruit, doofde het heilige licht
uit, strekte zijne hand tegen de Eeuwige uit, tegen Hem,
die zich met licht als een kleed omhult.

En toen Bels dienaren [Bel, god van Babel] als leeuwen in
het allerheiligste brulden, verwijderde zich Israëls God als
om een dode in rouw gehuld, en in die nacht had Hij geen
aandacht voor de geestelijke verdiensten.

De wraakengel riep Hij toe: "Mijn toorn is uitgegoten, zie,
hen die Ik zo teer beminde, heb Ik thans aan de vijanden
prijs gegeven, Ik heb Mijn huis verlaten, en Mijn erfdeel te
gronde gericht!"

בְּלֵיל זֶה יִבְכּוּן וַיִּלְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵיל חָרֵב בֵּיתִי וְנִשְׂרְפוּ אַרְמוֹנַי. וְכָל בַּיִת יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ בִּיגוֹנֵי. וַיִּבְכוּ הַשְּׂרָפָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְיָ:

In deze nacht, weent, o weent jammerlijk, u zonen van Israel, allen, in deze nacht werd het heiligdom verwoest, de heerlijke paleizen in de as gelegd. Jisraels huis moet treurend zuchten en de brand bewenen, door de Eeuwige ontstoken.

בְּלֵיל זֶה תִּלְלִיל מֵר עֲנִיָּה נִבְדָּלָת. וּמִבֵּית אֲבִיהָ כְּהִיוֹם נִחְדָּלָת. וַיִּצְאָה מִבֵּיתוֹ וְנִסְגַּר הַדָּלָת. וְהִלְכָה בַּשָּׁבִיָּה בְּכָל פֶּה נֶאֱכָלָת. בְּיוֹם שְׁלָחָה, בָּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת וְאוֹכְלָת. וַיִּצְאָה גַּחְלָת. וְאֵשׁ מֵאֵת יְיָ. בְּלֵיל זֶה:

In deze nacht jammert het arme, eenzame [Jisrael], dat, o noodlot! — ver van het huis van zijn Vader leven moet. Ach, het werd buitengesloten, de deur werd erachter op slot gedaan en, nu in gevangenschap ronddolend, verslindt elke vijandige kaak het. O, die jammervolle dag, toen de vuurvlam van de Eeuwige uitvoer, toen 't vernielend element rondom werd weggeslingerd.

בְּלֵיל זֶה הִגְלָגַל סִבָּב הַחֹבָה. רֵאשׁוֹן גַּם שְׁנֵי בֵּיתֵי נִחְרְבָה. וְעוֹד לֹא רָחַמָה בַּת הַשׁוֹבְבָה. הִשְׁקֵתָה מִי רוּשׁ וְאֵת בִּטְנָה צָבָה. וְשִׁלַּחָה מִבֵּיתוֹ וְגַם נִשְׁתָּה טוֹבָה. גְּדוּלָה הַשְּׁנֵאָה מֵאֵת אֲשֶׁר אָהַבָה. וּבְאֵלְמִנּוֹת חַיּוֹת כְּאִשָּׁה נֶעְזְבָה. וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזַבְנִי יְיָ. בְּלֵיל זֶה:

In deze nacht deden zware misdaden ons voorspoedig lot keren, de tempel werd verwoest, zowel de eerste als de tweede, ach, nog is geen erbarmen aan de dolende dochter te beurt gevallen; met drakengif gedrenkt, de ingewanden opgezwollen, dwaalt zij op vreemde bodem rond, terwijl zij wanhoopt dat het niet meer beter wordt. Ja, de haat overtreft verre de eerdere liefde. In een ellendig weduwe-bestaan, als een verstoten echtgenote, jammert Tsion: „de Eeuwige heeft mij verlaten.”

בְּלֵיל זֶה קִדְרְתִי וְחִשְׁכוּ הַמְּאֹרוֹת. לְחָרְבָן בֵּית קִדְשֵׁי וּבִטּוֹל מִשְׁמְרוֹת. בְּלֵיל זֶה סִבּוּנֵי אֶפְפוּנֵי צָרוֹת. וְגַם קָרָא מוֹעֵד בְּדִין חֲמֵשׁ גִּזְרוֹת. בְּכִי חָנָם בָּכוּ וְנִקְבַע לְדוֹרוֹת. יַעַן הִיָּתָה סָבָה מֵאֵת יְיָ. בְּלֵיל זֶה:

In deze nacht werd ik bedroefd en doofde de glans van de hemellichten, omdat het heiligdom verwoest, de heilige ambtsverrichtingen opgeheven werden, en veelvuldig leed, opeenstapelingen van ramspoed omringden ons. Ja, vanaf het begin waren die vijf ongelukkige gebeurtenissen voorbestemd; een keer weenden onze voorouders zonder aanleiding, het leidde tot een besluit om de nakomelingen langdurige reden te geven om te wenen. Zo wilde het raadsbesluit van de Eeuwige!

בְּלֵיל זֶה אָרְעוּ בּו חֲמֵשׁ מְאֹרְעוֹת. גָּזַר עַל אֲבוֹת בְּפָרַע פְּרָעוֹת. וְדָבְקוּ בּו צָרוֹת מְצָרוֹת וְגַם רָעוֹת. יוֹם מוֹכֵן הִיָּה בְּפִגְעַת פְּגָעוֹת. וְהִעֲמִיד הָאוֹיֵב וְהָרִים קוֹל זְנוּעוֹת. קוֹם כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְיָ. בְּלֵיל זֶה:

Deze nacht, ach, bracht vijf ongevallen, vernietiging was besloten, om de zonden van de vaders, en vreselijk lijdten stapelde zich bergen hoog op. Schrikbarende, zwanger van ongeluk voorbestemde dag! Hierop verhief de vijand diens donderende stem: “Sta op, de dag is gekomen, door de Eeuwige voorbestemd”.

עַד אָנָּה בְּכִיָּה בְּצִיּוֹן וּמִסֻּפַּד בִּירוּשָׁלַיִם. תִּרְחַם צִיּוֹן וְתִבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם:

Hoelang nog, Eeuwige, zullen in Tsion tranen vloeien, klaagliederen in Jeroesjalajim worden gehoord? O, erbarm U over Tsion, laat Jeroesjalajims muren weer gebouwd worden!

אֲזוּ בַּחֲטָאֵינוּ חָרֵב מִקְדָּשׁ וּבְעֹנּוֹתֵינוּ נִשְׂרַף הַיְכָל.

Ach vanwege onze zonden, werd het heiligdom te gronde gericht, om onze ongerechtigheden werd de tempel aan de vlammen prijs gegeven;

בְּעִיר שְׁחִבְרָה לָהּ קִשְׂרָה מִסִּפֵּד. וַיִּצְבֵּא הַשָּׁמַיִם נָשְׂאוּ קִינָה:	De aardse woning van de Eeuwige hulde zich in rouw, klaagliederen deed het hemelse leger galmen.
גַּם בָּכוּ בְּמִרְרַר שְׁבִיטֵי יַעֲקֹב. וְאַף מִזֹּלוֹת יִזְלוּ דְּמָעָה.	Luid weenden in hogere sferen Jacobs stammen, zelfs de dierenriem vergoot tranen,
דִּגְלֵי יִשְׂרוּן חָפוּ רֵאשִׁים. כִּימָה וּכְסִיל קִדְרוֹ פָּנִיהֶם.	ingehaald werden Jesjoeroens vlaggen, het Zevengesternte en Orion verloren hun glans.
הֶעֱתִירוּ אָבוֹת וְאֵל כֹּלֵא שׁוֹמֵעַ. צָעֲקוּ בָּנִים וְלֹא עָנָה אָב.	De vaders smeekten, de Eeuwige wilde niet horen; kinderen jammerden, de Vader in de hemel verhoorde niet.
יְקוּל הַתּוֹר צוֹעֵק בְּמֵרָה. רוּעָה נֶאֱמָן לֹא הָטָה אֵינֹן.	In hogere gewesten drong het klagend geschreeuw van de duif (Jisrael) door, en de trouwe herder wilde er geen gehoor aan geven.
זָרַע קֹדֶשׁ לִבְשׂוּ שָׂקִים. וַיִּצְבֵּא הַשָּׁמַיִם גַּם הֵם שֶׁק הוֹשֵׁם פְּסוּתָם.	Met zakken omhulden zich de heilige nakomelingen, zelfs het hemelse leger omhulde zich in een rouwkleed.
חֲשֵׁף הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּרַח קִדְרֵה. וּכּוֹכְבִים וּמִזְלוֹת אָסְפוּ נִגְהָם.	De zon was verduisterd, het licht van de maan verdonkerd; zonder stralen flikkerden de sterren aan het uitspansel.
טָלָה רֵאשׁוֹן בְּכָה בְּמֵר נֶפֶשׁ. עַל כִּי כִבְשׂוֹ לְטַבַּח הוּבְלוּ.	Jammerend blaatte de overoude ram, omdat de arme schapen naar de slachtbank werden gevoerd.
יִלְלָה הַשָּׁמַיִעַ שׁוֹר בְּמֵרוֹמִים. כִּי עַל צִוְאַרְנוּ נִרְדָּפְנוּ בְּלֵנוּ.	Huilend brulde de stier, omdat zware last onze nek deed krommen.
כּוֹכַב תְּאוֹמִים נִרְאָה חֲלוּק. כִּי דָם אָחִים נִשְׁפָּף בְּכַמִּים.	Gedeeld scheen het tweelingenpaar, toen het bloed van de broers als water stroomde;
לְאַרְץ בְּקֶשׁ לְנִפְל סִרְטוֹן. כִּי הִתְעַלְפָנוּ מִפְּנֵי צָמָא.	de kreeft dreigde ter aarde te storten, omdat wij door dorst omkwamen.
מֵרוֹם נִבְעַת מִקּוּל אֲרִיָּה. כִּי שִׁאֲגַתְנוּ עֲלֵתָה לְמֵרוֹם.	Werelden beefden voor het gebrul van de leeuwen, toen ons klagend geschreeuw naar de hemel opsteeg.
נִהְרְגוּ בְּתוֹלוֹת וְגַם בַּחוּרִים. כִּי עַל כֵּן בְּתוֹלָה קִדְרָה פָּנִיָּה.	Bloeiende jonge mannen, jonge meisjes, werden weggemaaid, daarom hulde de maagd haar gelaat in duisternis.
סִבֵּב מֵאֲזִנִּים וּבְקֶשׁ תַּחֲנָה. כִּי נִכְרַע לָנוּ כַּף מְוֵת מַחֲיִים.	Gebogen kromde de Evenaar zich, omdat in plaats van leven ons de dood werd toegemeten.
עֲקָרַב לִבְשׂ פַּחַד וַיִּרְעָדָה. כִּי בַחֲרָב וּבְרָעַב שִׁפְטָנוּ צוּרְנוּ.	Angstig beefde de schorpioen, omdat onze Beschermmer ons met zwaard en hongersnood bezocht.
פִּלְגֵי מַיִם הוֹרִידוּ דְמָעָה כַּנְּחָל. כִּי אוֹת בְּקֶשֶׁת לֹא נָתַן לָנוּ.	Laat tranen vloeien als waterstromen, want het teken van de boogschutter ... ach, het betrof ons niet.

צָפוּ מַיִם עַל רֵאשֵׁנוּ. וּבְדָלִי מִלֵּא חֲכֵנוּ יְבֹשׁ.	Stromen barstten boven onze hoofden los, en de waterman liet ons gehemelte verdrogen.
קָרְבָנוּ קָרְבָן וְלֹא נִתְקַבֵּל. וּגְדֵי פֶסֶק שְׁעִיר חֲטָאתֵינוּ.	Wij brachten offers, maar deze werden niet in genade aangenomen. De geur van bokken werd als zoenoffer gebracht, maar het bereikt de steenbok niet.
רַחֲמָנִיּוֹת בְּשָׁלוּ יִלְדִיהֶן. וּמִזֹּל דָּגִים הָעֵלִים עֵינָיו.	Teerhartige moeders kookten het vlees van haar kinderen, en de vis sloot het oog.
שָׁכַחְנוּ שֶׁבֶת בְּלִבּוֹת שׁוֹבְבִים. שְׂדֵי שִׁפְח כָּל צְדָקוֹתֵינוּ.	Hysterisch vergaten wij de heilige Sjabbat, en U, Almachtige, vergat al onze deugden.
תִּקְנֵא לְצִיּוֹן קִנְאָה גְדוֹלָה. וְתֹאִיר לְרַבְתֵי עַם מְאֹר נְגִהָה:	O, span u toch weer machtig in voor Tsion, bestraal de volkenrijke stad met glans.

Klaaglied over de Sjoa

In 1984 vervaardigd door de Chassidische Rebbe, Rav Shlomo Halberstam (Bobov, Galicië, 1907 - New York, VS, 2000).

Een globale vertaling luidt:

זְכְרוּ נָא וְקוֹנְנוּ כָּל יִשְׂרָאֵל, קוֹלְכֶם יִשְׁמַע בְּרָמָה	Herinnert toch en klaagt heel Israel; laat jullie stem klinken in de hoogte
כִּי הִשְׁמִידָה גְרַמְנִיָּה אֶת־עַמְנוּ בִּימֵי זַעַם הַמְּלַחְמָה	hoe Duitsland ons volk vernietigde toen de oorlog woedde.
בְּמִיתוֹת מְשׁוֹנוֹת אַכְזָרִיּוֹת, בְּרָעַב וּבְצָמָא אֵל תִּשְׁכַּחוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, עֲדֵי תִזְכְּרוּ לְרֵאוֹת בְּנִחְמָה:	De wreedheid, honger en dorst zullen in generaties niet vergeten worden, totdat je bevoorrecht zult zijn de ultieme troost te genieten.
צַעֲקֵתֶם וּבְכִיּוֹתֵיהֶם, צְפוּפִים וּסְגוּרִים בְּקָרוּנִים	Herinner hun geschreeuw en hun gehuil toen zij in treinwagons werden gepakt en opgesloten.
כְּצֹאֵן לְטֶבַח יוֹבְלוּ לְשֶׁרְפָה בְּכַבְּשׁוֹנִים קוֹל שׁוֹעַם יִזְכֹּר תְּמִיד לְפָנַי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים בְּקָרְאָם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, מִסְרוּ נַפְשָׁם לְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:	Als vee werden zij naar de slacht gebracht Onder het uitroepen van Sjema Jisraeel gaven zij hun ziel over aan hun Schepper.
רֵאשֵׁי יְשִׁיבוֹת וְתִלְמִידֵיהֶם, וְהַמוֹנֵי עִמָּךְ שִׁמְהָ הָעֵבִידוֹם בְּעֲנוּיִים קָשִׁים, וְהַרְגוּם בְּיַד רָמָה דְּמֵי יְלָדִים רַפִּים צוֹעֲקִים אֵלֶיךָ מִן הָאֲדָמָה נִקּוּם נִקְמַת טַף וְנָשִׁים, לֹא תַחֲיֶהָ כָּל נִשְׁמָה:	Leiders van leerscholen en hun leerlingen, velen van Uw volk werden blootgesteld aan zware kwellingen, brutaal gedood. Het bloed van kleine kinderen roept vanuit de aarde tot U. Wreek U wegens de kinderen en de vrouwen.

על שרפת אלפי מדרשות ובתי כנסיות
 רבבות ספרי תורה ולומדיה, נקונן בשאיות
 שלחו באש מקדשי אל, הציתו ועינינו
 צופיות
 ישלם המבעיר את הבעירה, ידין בגוים מלא
 גויות:

ועקו שמים ואדמה, על אלפי עירות מבצרי
 תורה
 ארצות אירופא וקהילותיה, נוחלי ומקימי
 מסורה
 צדיקים וקנים וחסידים, דבקי אמונה טהורה
 מיום גלינו מארצנו לא היתה כזה כליון נורא:
 רחם על שאריתנו, הבט נא משמים
 למחנות הקדושים, פי עשר כיוצאי מצרים
 קומם בית קדשנו, ונחמנו בכפלים
 רוממנו והביאנו לציון וירושלים:

Wij jammeren vanwege het verbranden van talloze
 leerhuizen en synagogen, een veelheid aan Tora-rollen en
 zij die de Tora bestudeerden.
 Gods heiligdommen vielen aan het vuur ten prooi
 Hij zal vonnis vellen onder de volkeren, schrikbarend zal
 het zijn.

Schreeuwt het uit, o hemel en aarde, vanwege de vele
 steden en burchten van Tora,
 de landen van Europa en hun Joodse gemeenschappen, zij
 die de traditie in stand hielden
 Godsvruchtige mensen, ouderen en gelovigen vol
 overgave en pure overtuiging,
 ja sinds wij uit ons land zijn verbannen is er niet zo een
 afschuwelijke vernietiging geweest.

Ontferm U over hen die overbleven.
 Kijk vanuit uw Hemel naar de vernietigingskampen van de
 heiligen, gedood vanwege hun geloof; tien keer zoveel als
 zij die uittrokken uit Egypte.
 Herbouw onze Tempel, schenk verdubbelde troost
 Verhoog ons en breng ons terug naar Tzion en
 Jeroesjalajim.

תרחם ציון כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וּתְכוּנְנָה כְּאֲשֶׁר
 דִּבַּרְתָּ. תִּמְהַר יְשׁוּעָה וְתַחֲיֵשׁ גְּאֻלָּה וְתָשׁוּב
 לִירוּשָׁלַיִם בְּרַחֲמִים רַבִּים:

כְּפָתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ לָכֵן כֹּה־אָמַר יי שְׁבַתִּי
 לִירוּשָׁלַיִם בְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבְנֶה בָּה נָאָם יי
 צְבָאוֹת וְקוֹ יִנְטֶה עַל־ירוּשָׁלַיִם: וְנֹאמַר. עוֹד
 קָרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יי צְבָאוֹת עוֹד תִּפּוּצְנָה
 עָרֵי מְטוֹב וְנַחֵם יי עוֹד אֶת־צִיּוֹן וּבַחַר עוֹד
 בִּירוּשָׁלַיִם: וְנֹאמַר כִּי־נַחֵם יי צִיּוֹן נַחֵם כָּל
 חֲרֻבְתֶיהָ וַיִּשֶׂם מִדְּבָרָה כְּעֵדֶן וְעֲרַבְתָּהּ כְּגֹן־יי
 שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצָא בָּה תּוֹדָה וְקוֹל זְמִירָה:

O, erbarm U over Tzion, op grond van Uw toezegging,
 grondvest haar weer zo als U beloofd hebt. Laat weldra
 de hulp met spoed komen, zend snel de verlossing, vestig
 Uw verblijf weer in Jeroesjalajim, zoals U, Eeuwige, via
 Uw profeten, beloofd hebt.

“Voorwaar”, zo spreekt de Eeuwige! Vol erbarmen keer Ik
 naar Jeruzalem terug, in haar wordt Mijn tempel weer
 gesticht - spreekt de Eeuwige Tsevaot - het meetlint (om
 het groter te maken) wordt over Jeroesjalajim
 uitgespannen” [Zech. 1:16]. En verder heet het: “roep het
 volgende nog uit: „Opnieuw zullen Mijn steden van
 goederen overstromen, de Eeuwige troost Tzion, kiest zich
 Jeroesjalajim weer” [Zech. 1:17]. Voorts: „Zo troost de
 Eeuwige weer Tzion, schenkt troost aan haar puinhopen,
 Hij maakt haar woestijnen tot een Eden, haar woestijnen
 als een Godshof, vreugde en blijdschap zullen dan daar
 gevonden worden, dank- en lofliederen” [Jes. 51:3].

Het zeggen van de Kinot is hiermee geëindigd.

De chazzan gaat voor het Amoed staan en vervolgt met Ve'atta kadosj.

וְאַתָּה קָדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר, קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמִקְבְּלֵי דִין מִן דִּין, וְאָמְרִין, קָדִישׁ בְּשָׁמַי מְרוֹמָא עֲלָאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ, קָדִישׁ עַל אַרְעָא עוֹבֵד גְּבוּרְתָּהּ, קָדִישׁ לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא, יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵיָא כָּל אַרְעָא זִיו יְקָרָהּ. וְתִשְׁאַנְי רֹחַ, וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל, בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וְנִסְתַּלְתְּנֵי רוּחָא, וְשִׁמְעַת בְּתַרֵּי קֵל זִיעַ סָגִיא, דְּמִשְׁבָּחִין וְאָמְרִין, בְּרִיךְ יְקָרָא דִּיהוָה מֵאַתֵּר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֵלַם וְעַד: יְהוָה מְלִכּוּתָהּ קָאֵם לְעֵלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלַמְיָא:

יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵינוּ, שְׁמֵרָה זֹאת לְעוֹלָם, לְיִצְרַר מַחְשְׁבוֹת לְבָב עַמְּךָ, וְהִכֵּן לְבָבְךָ אֵלֶיךָ. וְהוּא רַחוּם, יִכְפֹּר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהַשְׁיֵב אָפוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסֵלָח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קִרְאֶיךָ. צְדָקְתְּךָ צֶדֶק לְעוֹלָם, וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת. תַּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם מִיַּמֵּי קֶדֶם. בְּרוּךְ אֲדֹנָי, יוֹם יַעֲמֵס-לָנוּ הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ סֵלָה. יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁגֵּב-לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה. יְהוָה צְבָאוֹת, אֲשֶׁרֵי אָדָם בְּטַח בָּךְ. יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמְּלֹךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאֵנוּ. בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ, שְׁבָרָנוּ לְכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים, וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכְנוּ, הוּא יִפְתַּח לָנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיִשֶׁם בְּלִבָּנוּ אֱהָבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ בְּלִבָּב שְׁלָם, לְמַעַן לֹא נִיָּגַע לְרִיקָה, וְלֹא נִלְד לְבַהֲלָהּ. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁנִּשְׁמַר חֻקֶּיךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְנִזְכָּה וְנִחְיָה וְנִרְאָה, וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה, לְשָׁנֵי יָמוֹת הַמְּשִׁיחַ, וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

En U, Heilige, zetelt te midden van de lofliederen van Jisrael [Ps. 22:4]: ‘en de een roept het de ander toe en zegt: Heilig, heilig, heilig is de Eeuwige-Tsevaot, vol van Zijn glorie is heel de aarde!’ [Jes. 6:3]. *parafrese in het Aramees*: De een neemt het van de ander over en zegt: Heilig in de hoogste hemelsferen, de plaats van Zijn goddelijke tegenwoordigheid, heilig op aarde, het werk van Zijn almacht, heilig voor alle eeuwigheid, de Eeuwige-Tsevaot, vol is heel de aarde van Zijn stralende Majesteit. Een geest hief mij op en achter mij hoorde ik een diep-dreunende stem: ‘Geprezen de Majesteit van de Eeuwige van de plaats waar Hij is’ [Ez. 3:12]. *parafrese in het Aramees*: Toen hief een geest mij op en achter mij hoorde ik een diep-dreunende stem van die Zijn lof verkondigen zeggen: ‘Geprezen de Majesteit van de Eeuwige van de plaats van Zijn goddelijke tegenwoordigheid.’ De Eeuwige regere, immer en eeuwig [Exod. 15:18]. *parafrese in het Aramees*: Het koningschap van de Eeuwige blijft altijd bestaan, in alle eeuwigheid.

Eeuwige, God van Avraham, Jitschak, en Ja’akov, onze voorouders, bewaar dit toch voor altijd als het patroon van de diepste gedachten van Uw volk Jisrael en richt hun hart op U [I Kron. 29:18]. Barmhartig, vergevensgezind als Hij is, gaat Hij niet tot vernietiging over, maar brengt vaak Zijn woede tot bedaren en laat Zijn verbolgenheid niet tot het uiterste komen [Ps. 78:38]. Want U, Heer, bent goed, schenkt vergiffenis en bent vol liefde voor allen die U aanroepen [Ps. 86:5]. Uw rechtvaardigheid blijft altijd rechtvaardig en Uw Tora is waarheid [Ps. 119:142]. Waarheid schenkt U Ja’akov, liefde betoont U aan Avraham, dat wat U onze voorouders in tijden van weleer onder ede beloofd hebt [Micha 7:20]. Geprezen de Eeuwige! Dag in dag uit overlaadt God, die onze hulp is, ons altijd [Ps. 68:20]. De Eeuwige-Tsevaot is met ons, een toevlucht is de God van Ja’akov voor ons, altijd [Ps. 46:8]. Eeuwige-Tsevaot, gelukkig de mens die op U vertrouwt [Ps. 84:13]. Eeuwige, help toch, Koning, antwoord ons, nu wij roepen [Ps. 20:10]. Geprezen onze God, die ons geschapen heeft om Hem tot eer te zijn, die ons heeft afgezonderd van hen die een dwaalleer aanhangen en ons de ware leer - de Tora - heeft gegeven en het eeuwige leven in ons midden heeft geplant. Moge Hij ons gemoed openstellen voor Zijn Tora en moge Hij in ons hart liefde en ontzag voor Hem brengen om Zijn wil te doen en Hem met volkomen overtuiging te dienen, opdat wij ons niet tevergeefs afmatten en niet voortbrengen wat voortijdig sterft. Moge het Uw wil zijn Eeuwige, onze God, en God van onze voorouders dat wij ons stipt houden aan Uw wetten en geboden in deze wereld, zodat wij het voorrecht hebben te leven, geluk en zegen te zien en te verwerven in de jaren van Masjieach-tijden en in een leven in een wereld die komt.

לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם, יְהוָה אֱלֹהֵי
 לְעוֹלָם אֹדְךָ. בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה,
 וְהָיָה יְהוָה מִבְּטָחוֹ. בְּטָחוּ בִיהוָה עַד־עַד, כִּי
 בָּיָה יְהוָה צוּר עוֹלָמִים. וַיִּבְטָחוּ בְךָ יוֹדְעֵי
 שְׁמֶךָ, כִּי לֹא עֲזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְהוָה. יְהוָה חֲפָץ
 לְמַעַן צְדָקוֹ, יַגְדִּיל תּוֹרָה וַיִּאֲדִיר:

Opdat mijn ziel U moge bezingen, zonder te zwijgen, Eeuwige, mijn God, altijd wil ik U dankbaar blijven [Ps. 30,13]. Gezegend de man die op de Eeuwige vertrouwt, zodat de Eeuwige Zijn vertrouwde is [Jer. 17,7]. Vertrouwt tot in het oneindige op de Eeuwige, want bij God, de Eeuwige, is de rotsvaste steun, voor altijd [Jes. 26,4]. Die Uw Naam kennen vertrouwen U, want die U zoeken hebt U, Eeuwige, niet in de steek gelaten [Ps. 9,11]. De Eeuwige wil het om Zijn gerechtigheid dat Hij de Tora groot en prachtig maakt [Jes. 42,21].

De chazzan zegt heel Kaddiesj met weglating van Titkabal.

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא (אָמֵן). בְּעֵלְמָא
 דִּי-בְרָא כְרַעוּתָהּ, וַיִּמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ, בְּחַיִּיכוּן
 וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּעַגְלָא
 וּבְזֵמַן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.
 יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ, לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.
 יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרַמֵּם וַיִּתְנַשֵּׂא
 וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקָדְשָׁא, בְּרִיךְ
 הוּא.
 לְעָלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא, תְּשַׁבְּחָתָא
 וְנִחַמְתָּא, דְאָמִירָן בְּעֵלְמָא, וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָא, וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:
 עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן:

Laat de grootheid en heiligheid van Zijn grote Naam vermeld worden in de wereld die Hij geschapen heeft, volgens Zijn wil en moge Hij Zijn koningschap vestigen tijdens uw leven en tijdens het leven van heel het Huis Jisrael, spoedig en binnenkort. Zegt nu: Amen.
 Gemeente en Chazzan : Moge Zijn grote Naam geprezen zijn in alle eeuwigheid.
 Moge geprezen, met hulde, roem en hoogachting vermeld, verheven, verheerlijkt en met extatische lof bezongen worden, de Naam van de Heilige, die geprezen is, boven alle uitingen van prijzen, gezang, hulde en troost, die er in de wereld geuit worden. Zegt nu: Amen.
 Moge er veel vrede uit de hemel komen en leven, voor ons en voor heel Jisrael. Zegt nu: Amen.
 Die vrede sticht in Zijn hoge sferen moge ook vrede brengen voor ons en voor heel Jisrael. Zegt nu: Amen.

עָלֵינוּ לְשַׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר
 בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְלֹא
 שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׁלֹא שָׁם חִלְקֵנוּ
 כְּהֵם, וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל הַמוֹנִם. *buigend*: וְאִנְחָנוּ
 כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לְפָנֵי מְלַךְ מַלְכֵי
 הַמְּלָכִים, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 שֶׁהוּא נוֹטֵה שְׁמַיִם וַיּוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ
 בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים.
 הוּא אֱלֹהֵינוּ, אֵין עוֹד. אָמֵת מְלַבְּנוּ, אָפְס
 זוּלָתוֹ, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת
 אֶל לְבָבְךָ, כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם
 מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד:

Wij moeten de Heer van het al prijzen, de grootheid van de schepper van het oerbegin erkennen, die ons niet als de volken van andere landen gemaakt heeft, ons niet met de andere geslachten op aarde gelijkgesteld heeft, ons deel niet als het hunne, ons lot niet als van het gros van hen.
 Wij knielen, buigen en werpen ons aanbeddend neer en danken de Koning aller koningen, de Heilige, die geprezen is, dat Hij het is die het hemelgewelf heeft gespannen, de grondvesten van de aarde heeft gelegd en de zetel van Zijn Majesteit in de hemel daarboven heeft, Zijn machtige, goddelijke tegenwoordigheid in de allerhoogste sferen.
 Hij is onze God, geen ander, Hij is waarlijk onze Koning, niets is er behalve Hij, zoals in Zijn Tora geschreven is:
 'Kom heden tot de erkenning en neem het ter harte dat de Eeuwige de God is in de hemel daarboven, zowel als op de aarde hier beneden, niemand anders'.

על פן נקודה לך, יהוה אלהינו, לראות מהרה
 בתפארת עזך, להעביר גלולים מן הארץ,
 והאלילים פרות יפרתון. לתקן עולם במלכות
 שדי, וכל בני בשר יקראו בשמך. להפנות
 אליך כל רשעי ארץ, יפירו וידעו כל יושבי
 תבל, כי לך תכרע כל ברך, תשבע כל לשון.
 לפניה, יהוה אלהינו יכרעו ויפולו, ולכבוד
 שמך יקר יתנו. ויקבלו כלם את על מלכותך.
 ותמלך עליהם מהרה לעולם ועד. כי
 המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלוך
 בכבוד, כפתיב בתורתך. יהוה ימלך לעלם ועד.
ונאמר, והיה יהוה למלך על כל הארץ, ביום
 ההוא יהיה יהוה אחד, ושמו אחד:

Daarom hopen wij op U, Eeuwige, onze God, om spoedig
 Uw roemrijke macht te zien bij het wegvagen van
 gruwel-goden van de aarde, zodat nietszeggende
 afgodsbeelden volledig vernietigd zullen worden. Dat bij
 het vestigen van een wereld onder de regering van de
 Almachtige alle mensenkinderen Uw Naam zullen
 aanroepen, dat bij het zich wenden tot U van allen die
 slecht zijn op aarde, alle wereldbewoners het zullen
 erkennen en weten dat voor U elke knie buigt en bij U elke
 tong de eed aflegt. Voor U, Eeuwige, onze God, zal men
 knielen en neervallen en men zal eer bewijzen aan Uw
 glorieuze Naam en allen zullen het juk van Uw
 koningschap aanvaarden en U zult spoedig voor altijd over
 hen regeren, want U hoort het koningschap en ten
 eeuwige dage zult U in glorie Koning zijn, zoals in Uw Tora
 is geschreven: 'De Eeuwige regere, immer en eeuwig!'

Ook is er gezegd: 'De Eeuwige zal Koning zijn over heel de
 aarde; op die dag is de Eeuwige EEN en Zijn Naam is EEN'.

Kaddiesj Jatom door aveliem, of een jatom of de chazzan.

יתגדל ויתקדש שמה רבא (אמן). בעלמא
 די-ברא כרעותה, וימלך מלכותה, בחייכון
 וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל, בעגלא
 ובזמן קריב, ואמרו **אמן**.

Laat de grootheid en heiligheid van Zijn grote Naam vermeld
 worden in de wereld die Hij geschapen heeft, volgens Zijn wil
 en moge Hij Zijn koningschap vestigen tijdens uw leven en
 tijdens het leven van heel het Huis Jisrael, spoedig en
 binnenkort. Zegt nu: Amen.

**יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי
 עלמיא.**

Gemeente en Chazzan: Moge Zijn grote Naam geprezen zijn
 in alle eeuwigheid.

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרמם ויתנשא
 ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא, ברין
הוא.

Moge geprezen, met hulde, roem en hoogachting vermeld,
 verheven, verheerlijkt en met extatische lof bezongen
 worden, de Naam van de Heilige, die geprezen is, boven alle
 uitingen van prijzen, gezang, hulde en troost, die er in de
 wereld geuit worden. Zegt nu: Amen.

לעלא מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא
 ונחמתא, דאמירן בעלמא, ואמרו **אמן**:

Moge er veel vrede uit de hemel komen en leven, voor ons
 en voor heel Jisrael. Zegt nu: Amen.

**יהא שלמא רבא מן שמיא, וחיים עלינו ועל
 כל ישראל, ואמרו אמן:**

Ga nu gebogen drie stappen achteruit. buig naar links, naar rechts, en naar voor, en doe bij 've'imroe' drie stappen naar voren.

עושה שלום במרומינו, הוא יעשה שלום
 עלינו ועל כל ישראל, ואמרו **אמן**:

Die vrede sticht in Zijn hoge sferen moge ook vrede brengen
 voor ons en voor heel Jisrael. Zegt nu: Amen.